

Coronacrisis FAQ

(update 30/04/2020)

Update 28/04/2020: In navolging van de vergadering van de Nationale Veiligheidsraad van 24 april werken we aan een exitstrategie en een heropstartplan voor de gevangenen, en dit op basis van de richtlijnen van de federale overheid die we op de voet opvolgen. De principes en concrete uitwerking van deze strategie voor de gevangenen – al dan niet gekoppeld aan een timing – zullen later worden meegedeeld. **Tot nader order blijven de lopende maatregelen binnen de gevangenen van kracht.**

Inhoud

Instructies van toepassing op personeel	3
Aanwezigheden en afwezigheden	3
<i>Ziekte</i>	3
<i>Covid-19 als beroepsziekte</i>	3
<i>Risicogroepen</i>	5
<i>Verloven</i>	6
<i>Attesten verplaatsing professionele redenen</i>	7
<i>Loopbaanonderbreking – afwezigheden lange duur – specifieke stelsels</i>	8
<i>Gezondheidstoezicht Empreva</i>	8
Telewerk en aanpassing werkregime	10
<i>Telewerk</i>	10
<i>Aanpassing werkregime (dienstlijsten, shifts, detacheringen, mutaties, premies)</i>	13
Opleiding en indiensttreding	14
Preventiemaatregelen	
<i>Screening</i>	15
<i>Hygiëne</i>	15
<i>Social distancing</i>	17
<i>Overige</i>	18
Beschermingsmateriaal	19
Instructies van toepassing op gedetineerden en aanpassing van de interne organisatie van de gevangenis	25
Besmette gedetineerden - verdachte gevallen - medische richtlijnen	25
<i>Definitie</i>	25
<i>Screening</i>	25
<i>Specifieke werkprocedures</i>	28
<i>Transfers</i>	29
<i>Vrijstelling gedetineerden</i>	29

<i>Overige</i>	30
Werkprocessen gevangenis	30
<i>Fouille</i>	30
<i>Binnenbrengen / buitengeven voorwerpen – kledij - post</i>	30
<i>Consultaties – (individuele) gesprekken – vergaderingen</i>	32
<i>Hoorzittingen</i>	35
<i>Overige</i>	36
Aanpassing regime en activiteiten gedetineerden	37
<i>Tewerkstelling</i>	37
<i>Contacten buitenwereld</i>	39
<i>Social distancing</i>	40
Strafuitvoeringsmodaliteiten	42
Toegang tot de gevangenis	49
Maatregelen met betrekking tot de rechtspleging	51
Transfers – repatriëringen - grenstoeleidingen	54

Instructies van toepassing op personeel

Aanwezigheden en afwezigheden

Ziekte

1. Ik ben positief getest op Covid-19. Moet ik mijn directeur verwittigen? (update 03/04/2020)

Ja, je moet jouw directeur op de hoogte brengen en dit in het belang van ieders gezondheid. Je mag kiezen hoe je dit doet, bijvoorbeeld telefonisch, per mail, per sms, enz.

2. Aanvaardt Medex een attest van mijn huisarts of moet ik het officiële formulier opsturen? (update 19/03/2020)

De officiële instructies van Medex zijn de volgende:

- Vraag aan de arts om, indien mogelijk, gebruik te maken van het elektronisch attest eMediAtt.
- Indien eMediAtt niet mogelijk is, vraag aan de arts om steeds de diagnose (= medische oorzaak van de arbeidsongeschiktheid) op het attest te vermelden.
- Een attest dat niet is uitgeschreven op het gebruikelijke Medex-formulier wordt aanvaard door Medex, op voorwaarde dat het attest alle noodzakelijke gegevens (identificatie van de patiënt / afwezigheidsperiode / type afwezigheid / diagnose / identificatie van de behandelende arts / datum van het attest) bevat.

<https://www.health.belgium.be/nl/news/herinnering-ziekteattesten>

Medex heeft op hun website een [pagina](#) aangemaakt om de impact van de huidige situatie op hun werking toe te lichten (bv. op vlak van ziektecontroles, pensioencommissie, verminderde prestaties wegens medische redenen, arbeidsongevallen,...). De informatie is dynamisch en wordt aangepast bij nieuwe ontwikkelingen.

<https://www.health.belgium.be/nl/coronavirus-sars-cov-2>

Covid-19 als beroepsziekte

1. Kan het coronavirus Covid-19 in bepaalde gevallen als een beroepsziekte worden erkend? (update 26/03/2020)

Fedris, het Federaal agentschap voor beroepsrisico's, bevestigt dat personen met COVID-19 (gediagnosticeerd door middel van een laboratoriumtest) die werkzaam zijn in de gezondheidszorg en die

een duidelijk verhoogd risico lopen om besmet te worden door het virus, in aanmerking komen voor schadeloosstelling wegens beroepsziekte. Daaronder vallen:

- ambulanciers die betrokken zijn bij het vervoer van COVID-19-patiënten
- in de ziekenhuizen:
 - het personeel werkzaam in spoeddiensten en diensten voor intensieve zorgen
 - het personeel werkzaam in de diensten voor longziekten en infectieziekten
 - het personeel werkzaam in andere diensten waar patiënten met COVID-19 zijn opgenomen
 - personeelsleden die diagnostische en therapeutische handelingen hebben uitgevoerd bij patiënten met COVID-19
- het personeel werkzaam in andere diensten en verzorgingsinstellingen waar zich een uitbraak van COVID-19 heeft voorgedaan (twee of meer geclusterde gevallen).

In de voornoemde diensten gaat het over alle personen die er werkzaam zijn (medisch, paramedisch, logistiek en schoonmaakpersoneel) en bij wie de infectie in verband kan staan met hun beroepsactiviteit. De regeling geldt ook voor leerlingen en studenten die stage lopen.

Gevallen van COVID-19 bij personeelsleden die patiënten behandelen of verzorgen en die niet onder een van de genoemde categorieën vallen, kunnen voor erkenning in aanmerking komen als de ziekte in verband kan worden gebracht met een gedocumenteerd professioneel contact met een COVID-19-patiënt.

Personen die in aanmerking komen, hebben er belang bij een aanvraag tot schadeloosstelling in te dienen. Voor een vlotte afhandeling van de aanvraag is het belangrijk zoveel mogelijk informatie te verschaffen over:

- de aard van de uitgeoefende beroepsactiviteit in de laatste weken voor het optreden van de symptomen
- de medische evolutie van de aandoening (verslagen van artsen)
- de laboratoriumuitslagen die de infectie door het SARS-CoV-2-virus aantonen; deze uitslagen zijn absoluut noodzakelijk
- de duur van de arbeidsongeschiktheid die door de arts werd voorgeschreven

De personeelsleden van de gevangenis kunnen hun aanvraag beroepsziekte versturen aan de dienst P&O volgens de geldende regels. Zoals voor alle beroepsziekten stuur je het formulier 'aangifte beroepsziekte' (formulier BZ1) aan je lokale P&O-dienst, samen met het medisch attest beroepsziekte (formulier BZ2) ingevuld door je arts. De lokale P&O dienst zal de documenten sturen naar de dienst P&O voor verdere afhandeling.

2. Is er een bijzondere procedure in het kader van de erkenning van Covid-19 als beroepsziekte? (update 27/03/2020)

Nee, de normale procedure moet gevolgd worden. De FOD Justitie voorziet geen testen en geen attesten.

3. Hoe kan ik een aanvraag voor beroepsziekte indienen als ik symptomen heb, maar er geen test op Covid-19 wordt gedaan, en ik bijgevolg dus niet kan bewijzen dat ik positief ben? (update 08/04/2020)

De antilichamen blijven aanwezig in het lichaam, ook lange tijd na het doormaken van de ziekte. Het detecteren van deze antilichamen via een test is mogelijk in een later stadium. Voor het overige is de normale procedure voor beroepsziekten van toepassing.

Risicogroepen

1. Moet ik gaan werken als ik in contact ben gekomen met een besmet persoon (= positieve test na staalafname) als ik geen symptomen heb?

Aangezien wij binnen de gevangenissen een belangrijke opdracht hebben in het verzekeren van de continuïteit van onze diensten (net zoals ziekenhuizen, rusthuizen, ...) is het belangrijk dat je aan het werk blijft.

2. Moeten risicopatiënten / medewerkers die tot een risicogroep behoren, komen werken? (update 26/03/2020)

Het is de behandelende geneesheer die hierover beslist. De geneesheer kan een ziekte-attest afleveren, maar kan ook attesteren dat betrokkene kan werken maar om risico's te vermijden dit van thuis uit moet doen. Indien de medewerker in aanmerking komt om te telewerken volgens de regels die gelden tijdens de corona-crisis, kan dit geregeld worden. Indien de medewerker niet kan telewerken, is een ziekte-attest de enige optie. Zolang de behandelende geneesheer in dat geval geen ziekte-attest aflevert, kan de medewerker gewoon komen werken. De aanbevelingen van Sciensano voor residentiële collectiviteiten bevestigen dit ook. Er zijn chirurgische mondmaskers geleverd in de gevangenissen waardoor medewerkers extra beschermd worden.

3. Ik ben zwanger. Loop ik meer risico om het virus te krijgen?

Wetenschappelijk onderzoek stelt dat zwangere vrouwen niet tot een risicogroep behoren.

4. Behoren medewerkers die TBC positief zijn per definitie tot een risicogroep? (update 24/03/2020)

Personen met een actieve TBC behoren tot een risicogroep.

Verloven

1. Kan ik beroep doen op profylactisch verlof?

Profylactisch verlof geldt niet voor het coronavirus, zoals bevestigd door Empreva.

2. Mag ik verlof om dwingende redenen nemen als mijn kind dat jonger is dan 15 jaar niet op school kan opgevangen worden? (update 19/03/2020)

Scholen zijn niet gesloten maar schorten de lessen op. In principe zijn scholen verplicht om in te staan voor de opvang van kinderen tot 15 jaar.

Sommige scholen proberen de opvang te limiteren. De directie van de gevangenis kan je een attest geven dat vermeldt dat je een veiligheidsberoep uitoefent bij het DG EPI (zonder te specificeren welke functie je uitoefent) met de mededeling dat jouw aanwezigheid op het werk noodzakelijk is.

Dit certificaat is de basis voor de rechtvaardiging van de opvang. Indien de school toch weigert om de opvang te verzekeren, vraag je hiervan een attest van de school. Dat attest voeg je bij aan je aanvraag voor verlof om dwingende redenen, mocht dit in voorkomend geval nog nodig zijn.

3. Binnenkort start de paasvakantie. Voorzien de scholen nog opvang? Is het mogelijk voor medewerkers om hun verlof op te geven en voor anderen om verlof te nemen? Ik had verlof aangevraagd en goedgekeurd gekregen in de paasvakantie? Wordt mijn verlof ingetrokken of mag ik dit behouden? (update 03/04/2020)

Ook tijdens de paasvakantie voorzien de scholen in opvang.

Medewerkers die verlof hebben aangevraagd en dat werd goedgekeurd, kunnen dit opnemen. Er wordt op dit moment geen toegekend verlof ingetrokken. Medewerkers kunnen ook voorstellen om hun verlof in te trekken en medewerkers kunnen nog steeds vragen om verlof te nemen. De directeur zal op basis van de noodwendigheden van de dienst hierin een beslissing nemen.

4. Kan ik mijn reeds toegekend verlof annuleren en toch gaan werken (bv. omwille van een geannuleerde reis)? (update 28/04/2020)

Reeds toegekend verlof kan enkel geannuleerd worden als dit in het belang is van de dienst. De huidige uitzonderlijke situatie en de nationale maatregelen rechtvaardigen deze beslissing.

Meer specifiek wat het groot verlof tijdens de zomermaanden betreft, kunnen deze verloven op verzoek van de medewerker worden geannuleerd voor zover aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

- Het belang van de dienst: Dit houdt in het bijzonder in dat deze annulatie niet tot een overbezetting van de geplande dienstlijsten mag leiden. Indien, bijvoorbeeld, om de dienstlijsten tijdens deze periode te kunnen opstellen, medewerkers zich bereid hebben verklaard om prestaties te leveren

op dagen waarin zij normaal in rust staan en alsnog deze rustdagen wensen op te nemen doordat collega's die een verlof willen annuleren prestaties zullen leveren, kan hier op ingegaan worden;

- Er dient een voorafgaand akkoord te bestaan, ofwel met de medewerker(s) in kwestie, dan wel binnen het BOC, over de wijze van herplaatsen van dit verlof. Diverse gevangenis hebben een aangepaste verlofregeling buiten de klassieke verlofmaanden tijdens dewelke de personeelsleden een langere verlofperiode kunnen nemen. Er dient in het licht van het herplaatsen van de verlofperiodes nagegaan te worden of deze regeling kan stand houden om een werkbare dienststabel te kunnen garanderen. In voorkomend geval dient een afwijkende regeling te worden overeen gekomen.

Attesten verplaatsing professionele redenen

1. Ik moet mij voor mijn werk verplaatsen. Hoe bewijs ik dat dit een essentiële verplaatsing betreft? *(update 19/03/2020)*

De directie van de gevangenis kan je een attest geven dat vermeldt dat je een veiligheidsberoep uitoefent bij het DG EPI (zonder te specificeren welke functie je uitoefent) met de mededeling dat jouw aanwezigheid op het werk noodzakelijk is. Dit certificaat geldt als doorgangspas om naar het werk te gaan.

2. Ik woon in het buitenland, maar werk in een Belgische gevangenis. Hoe bewijs ik dat ik de grens over moet om op mijn werk te geraken / terug thuis te geraken? *(update 26/03/2020)*

De directie van de gevangenis waar je werkt, zal je een attest geven dat bewijst dat je in België een veiligheidsberoep uitoefent dat je aanwezigheid noodzaakt. Dit certificaat geldt als doorgangspas om naar het werk te gaan.

Grens België – Frankrijk

Het [attest van de FOD WASO](#) is een vereiste om de grens België – Frankrijk over te steken.

Grens België – Nederland

Om sneller de grens tussen België en Nederland te kunnen oversteken, kunnen 'grenswerkers' in vitale sectoren en met cruciale beroepen een speciaal vignet gebruiken. De werkgever moet op de achterzijde van dit vignet een stempel (met adresgegevens en telefoonnummer) zetten. Je kan het vignet aanvragen bij je P&O-dienst of zelf downloaden en dan vragen aan je P&O-dienst om er een stempel op te zetten. Daarna knip je het vignet uit en plaats je het achter de voorruit van de wagen aan de kant van de bestuurder.

Download het vignet op de site van het nationaal crisiscentrum:

<https://crisiscentrum.be/nl/news/grensarbeiders-vitale-sectoren-en-met-cruciaal-beroep-kunnen-sneller-de-grens-met-nederland>

Loopbaanonderbreking – afwezigheden lange duur – specifieke stelsels

- 1. Kan een lopende loopbaanonderbreking voor medische bijstand worden stopgezet als het voorwerp van de medische bijstand (bv. bezoek bejaarde ouders) is weggevallen? (update 20/03/2020)**

Ja, dat kan. Je dient hiervoor een aanvraag in bij je P&O-dienst.

- 2. Mag ik mijn afwezigheid lange duur (werk in horeca) tijdelijk opschorten zolang de horeca gesloten is? (update 20/03/2020)**

Dit is mogelijk. Je dient hiervoor een aanvraag in bij je P&O-dienst.

- 3. Kan ik als contractueel medewerker beroep doen op het stelsel van tijdelijke werkloosheid? (update 26/03/2020)**

Tijdelijke werkloosheid bestaat niet binnen de publieke sector.

- 4. Wat als ik in het buitenland verblijf en door de coronacrisis niet tijdig terug naar huis geraak? (update 19/03/2020)**

De federale richtlijnen zijn de volgende:

- Als je in het buitenland verblijft en je niet naar België kan terugkeren (bijv. in geval van quarantaine) en dus niet naar het werk kan, wordt deze situatie beschouwd als overmacht. Dat is ook zo als je na repatriëring in quarantaine wordt geplaatst. Als je gedurende deze periode ziek bent, wordt deze afwezigheid beschouwd als ziekteverlof.
- Als je in die periode (van quarantaine in binnen- of buitenland of omdat je niet naar België kan) niet ziek bent, kan je de afwezigheid achteraf laten regulariseren in overleg met je leidinggevende. Dat kan met klassiek verlof of recuperatieverlof. Gezien de omstandigheden, zijn er mogelijkheden om het systeem van recuperatie ruimer en meer flexibel toe te passen.

Het is noodzakelijk om een officieel attest voor te leggen dat aantoont dat je effectief geblokkeerd zat in het buitenland.

Eventuele aanpassingen in SPX kunnen later doorgevoerd worden.

Gezondheidstoezicht Empreva

1. Wat is de impact van de maatregelen op het gezondheidstoezicht dat door Empreva wordt verzekerd? (update 08/04/2020)

EMPREVA heeft besloten om alle medische onderzoeken in het kader van het gezondheidstoezicht op te schorten tot en met vrijdag 3 april 2020. Dit wil zeggen dat alle medische consultaties die gepland zijn in de MEDEX-centra, in de penitentiaire inrichtingen, in de gesloten centra en in de centrale kantoren van EMPREVA - WTC3- Simon Bolivarlaan 30/1 - 1000 Brussel geannuleerd worden.

De preventieadviseurs-arbeidsartsen die aan elk organisatie zijn blijven tijdens de kantooruren telefonisch en/of per e-mail bereikbaar.

Verzoeken om specifieke consultaties door werknemers en werkgevers worden geval per geval behandeld door de preventieadviseurs-arbeidsartsen na telefonisch contact met de aanvrager.

Wat FARES en VRGT betreft, zal het systematisch screenen op tuberculose uitgesteld worden tot na 30 april 2020, maar worden de contactonderzoeken nog steeds uitgevoerd.

Deze maatregelen gelden voorlopig tot en met vrijdag 3 april 2020. Ze kunnen worden verlengd of aangepast in functie van hoe de situatie evolueert.

Contact Empreva: De arbeidsgeneesheren van Empreva blijven telefonisch en per mail beschikbaar om adviezen te verstrekken. Gebruik om hen te bereiken hun e-mailadres van Empreva (voornaam.naam@empreva.fgov.be), niet dat van de FOD Justitie (xxx@just.fgov.be).

Update 08/04/2020:

[Empreva](#) heeft besloten om tot en met zondag 3 mei 2020 alle geplande medische consultaties te annuleren. Psychosociale gesprekken worden telefonisch behandeld. Aanvragen voor specifieke medische consultaties worden geval per geval behandeld na telefonisch contact met de aanvrager. De preventieadviseurs-arbeidsartsen en preventieadviseurs psychosociale aspecten blijven telefonisch of per e-mail bereikbaar tijdens de kantooruren om adviezen te geven.

2. Ik wil hernemen na langdurige ziekte maar er gaan geen consultaties van Empreva door.

De arbeidsgeneesheren zullen een consultatie per telefoon houden. Zij bestuderen je dossier individueel en nemen op basis hiervan een beslissing.

Meer informatie vind je op de website van [Empreva](#) en [Fedweb](#).

Telewerk en aanpassing werkregime

Opgelet: deze instructies zijn van toepassing voor het personeel van de buitendiensten, niet voor de centrale diensten.

Telewerk

1. **Wat is de huidige telewerkregeling?** (update 24/03/2020)

Lijst van telewerkbare functies

Voor telewerkbare functies zoals opgenomen in de officiële lijst mag het aantal dagen telewerk zoveel als mogelijk uitgebreid worden. Ook medewerkers die stage doen in het kader van hun benoeming of onder Rosetta-contract werken, mogen nu telewerken voor zover hun functie op de lijst van de telewerkbare functies staat. Het is in deze situatie niet nodig om het aanvraagformulier naar de P&O-dienst te sturen.

Voor wie contacten moet hebben met gedetineerden in het kader van de uitoefening van de functie is de regel die stelt dat men 3 dagen per week aanwezig moet zijn op de werkplek tot nader order niet meer van toepassing.

Volgende regels zijn van toepassing:

- iedere medewerker moet gemiddeld 1 dag per week in de inrichting werken
- de continuïteit van onze wettelijke en vitale opdrachten moet verzekerd blijven
 - onthaal van binnenkomende gedetineerden
 - verslaggeving en rapportage
 - crisisopvang
- in het kader van de bescherming van de persoonsgegevens blijven de regels rond meenemen van stukken en dossiers van toepassing
- medewerkers die thuis werken moeten voldoende werklast hebben

De directeur wordt gevraagd om de planning voor de permanentie over te maken aan de regionale directie en de centrale PSD.

De tijdelijke uitbreiding van het telewerk heeft geen impact op het aantal recuperatiedagen. Er worden dus geen recuperatiedagen afgetrokken.

Directie-equipen

De instructie is niet van toepassing op de directie-equipen. Zij regelen autonoom hun telewerk.

Administratieve functies

Voor de administratieve functies (griffie, boekhouding, secretariaat, enz.) die niet zijn opgenomen op de lijst met telewerkbare functies gelden sinds 23 maart 2020 de volgende instructies:

- Binnen de administratieve diensten van de gevangnissen wordt een fysieke aanwezigheid van personeelsleden voorzien die gebaseerd is op deze voorzien in het kader van de minimale dienstverlening. De directeur beoordeelt of dit aantal nog dient gemodelleerd te worden naar boven of naar beneden, in functie van de behoeften van de gevangenis.
- De overige personeelsleden, wiens aanwezigheid op de werkvloer niet vereist is kunnen, naargelang de beschikbare IT-middelen ofwel in telewerk geplaatst worden met een laptop ofwel opdrachten vervullen op basis van een door de gevangenisdirectie voor te leggen plan aan de regionale directie. Indien de functie niet toelaat om telewerk te verrichten of indien het personeelslid niet belast kan worden met andere opdrachten, dienen de personeelsleden die in overtal zouden zijn in functie van de uit te voeren essentiële taken, aangespoord te worden om achterstallige verlof-, rust- en recuperatiedagen van vorige jaren op te nemen. Zij mogen zich in ieder geval niet op de werkvloer begeven maar kunnen in voorkomend geval gedetacheerd worden naar andere gevangnissen die wel met personeelstekorten kampen.
- Er dient uiteraard over gewaakt te worden dat men in de gevangenis over een voldoende aantal personeelsleden beschikt om de opdrachten uit te voeren die onvermijdelijk in de gevangnissen dienen te worden uitgevoerd en dus kunnen de hierboven vermelde medewerkers indien nodig terug geroepen worden.
- Voor administratieve diensten die niet in het modelplan voorzien zijn, bv een secretariaat of een P&O-dienst, bepaalt de directeur de noodzakelijke aanwezigheid en beschikbaarheid volgens de logica hierboven uiteengezet en integreert het in het plan dat wordt voorgelegd aan de regionale directie.

ICT-medewerkers

Tijdens de corona-crisis mogen de medewerkers ICT telewerken op voorwaarde dat dit verenigbaar is met de lokale behoeften. Voor taken waarvoor een fysieke aanwezigheid nodig is, moet het personeelslid ook effectief aanwezig zijn. Indien er meerdere medewerkers ICT zijn binnen de inrichting, kan er alternerend gewerkt worden zodat er altijd iemand aanwezig is. De personen die telewerk doen, blijven terugroepbaar. De directeur bekijkt wanneer medewerkers aanwezig moeten zijn in het kader van de permanentieregeling en maakt dit over aan de regionale directie zoals voor de andere functies.

Medewerkers zorgequipes en medische diensten

Medewerkers van de zorgequipes en de medische diensten mogen niet telewerken. Zij staan in voor de verzorging en omkadering van zieke gedetineerden en kwetsbare personen. Deze opdrachten zijn niet in overeenstemming te brengen met telewerk.

Netwerk Justitie

Meer activiteit vanop afstand heeft een impact op het netwerk van justitie. Het materiaal, de applicaties en de bandbreedte van justitie enkel inzetten voor het werk en er slim mee omgaan, is dus de boodschap. Samen kunnen we ervoor zorgen dat we het netwerk niet onnodig belasten en dat iedereen veilig en vlot aan de slag blijft. De volgende regels zijn van toepassing :

Je mag telewerken en hebt een laptop van justitie:

- Gebruik voor je verbinding met het netwerk bij voorkeur VPN. [Activeer je VPN in 2 eenvoudige stappen](#).
- Als je een kort bericht wil sturen naar een collega of medewerker, bel of sms dan.
- Hou Outlook niet continu actief verbonden met het netwerk. Ga af en toe offline: klik op 'Send/Receive' in de menubalk en druk op 'Work offline'. Je belast het netwerk een stuk minder door bijvoorbeeld maar om het uur je e-mails te checken.
- Communiceer intern zo rationeel mogelijk. Als een fysiek gesprek niet kan, gebruik dan bij voorkeur een kanaal dat het netwerk niet belast: bel of gebruik instant messaging.
- Laat Skype niet slapend actief blijven: als het programma altijd automatisch opstart, klik op je status en klik op 'Sign out'.
- Schakel Skype enkel in als het echt noodzakelijk is. Video-streaming is zeer belastend voor het netwerk. Je kan Skype ook gebruiken in chat- of belfunctie zonder video. De bandbreedte is beperkt, zorg voor maximale ruimte voor professioneel verkeer.
- Als je documenten bewerkt, kopieer die dan naar je lokale omgeving (je vindt het icoon van de folder 'Local Data No Backup' op je bureaublad). Als je klaar bent, kan je ze weer op de server bewaren.

Je mag telewerken maar hebt geen laptop van justitie:

- Je kan eenvoudig je webmail activeren en zo op eender welk toestel (dus ook op je eigen computer thuis) toegang krijgen tot je mailbox. Je hebt dan geen toegang tot de server of applicaties maar als je je daarop voorbereidt, kan je toch actief blijven van thuis uit zonder professionele laptop.
- Opgelet: als je de webmail voor het eerst gebruikt, moet je eenmalig je eID linken met je professionele account. Dat kan enkel op een computer van justitie maar hoeft maar één keer. Je kan dat perfect zelf doen zonder hulp van de servicedesk. Hoe dat moet, lees je op [Intra-Just](#) en in bijlage.
- Daarna kan je eender waar en met eender welke computer veilig en makkelijk verbinding maken met je [webmail](#).

Je bent aan het telewerken maar kan niet verbinden:

- Zoals bij elke organisatie of onderneming die een piek in telewerk ervaart, staat de capaciteit van het netwerk onder druk en kunnen er storingen zijn.
- In geval van een storing, kan je de verbinding even verbreken en daarna opnieuw proberen.
- Je kan ook tijdelijk gebruik maken van webmail en zoveel mogelijk lokaal werken om het netwerk te ontlasten.
- In geval van een panne grijpt ICT proactief in. Bellen om een algemene storing te melden, heeft weinig zin en zorgt vaak enkel voor onnodige belasting van de servicedesk.

2. Moeten tijdens de periode van telewerk rusten opgenomen worden? (update 26/03/2020)

Ja, de rusten worden zoals gewoonlijk opgenomen en worden dus niet opgespaard.

3. Kan ervoor gezorgd worden dat bij telewerk niet mijn persoonlijk gsm-nummer verschijnt bij de persoon die ik bel maar wel het nummer van mijn professioneel vast toestel? (update 03/04/2020)

Deze vraag is legitiem en is overgemaakt aan de stafdienst ICT.

Ondertussen kan je er zelf voor zorgen dat je gsm-nummer bij het bellen verborgen blijft. Er zijn twee manieren om dit te doen:

- door dit zo in te stellen op je persoonlijk gsm-toestel bij de instellingen
- door telkens #31# in te geven voor elk telefoonnummer dat je belt via je gsm

Aanpassing werkregime (dienstlijsten, shifts, detacheringen, mutaties, premies, enz.)

1. Mag flexibel omgegaan worden met de dienstlijsten tijdens de coronacrisis? (update 27/03/2020)

Het garanderen van de continuïteit is een prioriteit voor onze organisatie. Dit betekent dat de directeur de dienstrol beheert in functie van de noodwendigheden van de dienst, bijvoorbeeld door medewerkers (maximaal) 11 uur te laten werken of glijdende uren te installeren. De directeur kan ook tijdelijke structurele aanpassingen doen in functie van wat in deze crisis nodig is. De structurele aanpassingen worden voor advies voorgelegd aan de vakorganisaties.

2. Mogen personeelsleden meer uren werken (dan de normale duur van een shift) wanneer dit nodig is en mogen rusten ingetrokken worden? (update 27/03/2020)

In het belang van de dienst mag een medewerker gevraagd worden om maximaal 11 uur te werken. Hierbij moet de wet van 2000 worden gerespecteerd en meer bepaald de bepalingen voorzien in artikel 8 die de maximale werkduur op weekbasis in principe vastleggen op 50 uur.

Rusten mogen ingetrokken worden binnen het huidige reglementaire kader.

3. Mogen collega's van de opleidingscentra - OCPP en CFPP - ingeschakeld worden in de gevangenis van waaruit ze gedetacheerd zijn? (update 24/03/2020)

Ja, gezien de moeilijke situatie is dit zeker een mogelijkheid. De directeur bekijkt lokaal wat de behoeften hieromtrent zijn en neemt contact op met het betrokken personeelslid. De directeur van het OCPP/CFPP wordt hiervan op de hoogte gehouden.

4. Als een medewerker in het kader van de coronacrisis tijdelijk zou gedetacheerd worden naar een andere gevangenis, worden reiskosten dan vergoed? Wat met de reistijd? (update 26/03/2020)

Voor de reiskosten wordt er teruggevallen op wat er standaard voorzien is. Indien de afstand tussen de woonplaats en de werkplaats naar waar een medewerker gedetacheerd wordt groter is dan naar zijn eigen werkplaats, wordt de extra tijd als werktijd gerekend. Dit kan in de praktijk omgezet worden door wat later toe te komen en wat vroeger te vertrekken. Als dat geen optie is (bijvoorbeeld voor continuïdendiensten) kan deze werktijd ook onder de vorm van overuren toegekend worden.

5. Worden de geplande mutaties op 1 april 2020 uitgevoerd? (update 27/03/2020)

Nee, alle mutaties worden tot nader order opgeschort om de continuïteit te garanderen.

6. Krijgen medewerkers die tewerkgesteld zijn op sectie 32 in het PC Brugge een premie? (update 03/04/2020)

Nee, er bestaat geen premie voor medewerkers die instaan voor de bewaking op een ziekenboeg.

7. Selor lanceerde een oproep gericht aan alle ambtenaren om in bepaalde overheidsdiensten versterking te gaan leveren. Kunnen medewerkers van het DG EPI andere FOD's gaan versterken? (update 03/04/2020)

Het DG EPI maakt onderdeel uit van de essentiële sectoren. Alle medewerkers zijn nodig in het kader van de eigen dienstverlening. Er kunnen dus geen andere overheidsdiensten versterking krijgen van onze organisatie.

8. Waarom worden de nationale richtlijnen niet volledig gevolgd bij het DG EPI? (update 20/03/2020)

Het DG EPI staat op de lijst van de essentiële diensten die opgenomen staat in het Ministerieel Besluit houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken dat op 18 maart 2020 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd. Het DG EPI neemt maatregelen die specifiek gericht zijn op het penitentiaire milieu.

Opleiding en indiensttreding

1. Ik ben een nieuwe medewerker en volg de basisopleiding. Wat is het verder verloop? (update 19/03/2020)

In het kader van de basisopleiding voor nieuwe medewerkers worden de observatiestages opgeschort. De nieuwe beambten gaan onmiddellijk in hun eigen inrichting aan de slag.

2. Op 1 april 2020 treden er nieuwe beambten in dienst. Krijgen zij eerst een opleiding? (update 27/03/2020)

De nieuwe beambten starten onmiddellijk hun werkzaamheden in de gevangenis. De lokale directie organiseert de omkadering van deze collega's. Indien het OCPP/CFPP in staat is om uniformen te leveren, moet dit gebeuren. Indien dit niet kan, dragen ze hun eigen kledij en hun personeelsbadge ter identificatie.

Preventiemaatregelen

Screening

1. Moet de temperatuur van personeelsleden gecontroleerd worden?

Nee. We zijn als burgers allemaal zeer goed geïnformeerd over de coronacrisis en alle maatregelen. We gaan ervan uit dat alle burgers hun verantwoordelijkheid opnemen in deze kritieke situatie en zelf controleren of ze al dan niet koorts hebben.

Wie zich ziek voelt, blijft thuis en volgt de gebruikelijke procedure bij afwezigheid door ziekte. Wie onwel wordt op de werkvloer, kan naar de verpleegpost gaan om eventueel zijn/haar temperatuur te laten controleren. De medewerker verwittigt ook zijn/haar leidinggevende.

2. Is het voorzien om het gevangenispersoneel of bepaalde specifieke personeelsgroepen zoals het keukenpersoneel (via de arbeidsgeneeskundige dienst) te testen op Covid-19? (update 03/04/2020)

Het beleid rond testen op corona wordt bepaald door de FOD Volksgezondheid. Momenteel behoort het gevangenispersoneel niet tot de doelgroep, zoals bepaald door de veiligheidsraad. Het behoort niet tot de bevoegdheid van het DG EPI om zelf testen te organiseren. Indien de FOD Volksgezondheid het beleid wijzigt, zal de FOD Justitie dit in voorkomend geval volgen.

Hygiëne

1. Dreigt er een tekort aan ontsmettingsmiddelen om handen te reinigen?

Er is momenteel een schaarste op de markt en het is moeilijk om leveringen te krijgen. De dienst Coördinatie Gezondheidszorg doet al het mogelijke om de stock regelmatig aan te vullen.

We wijzen er nog eens op dat wassen met klassieke zeep en water (koud of warm) en afdrogen met een papieren handdoek de basismethode is om de handen te reinigen. Dit volstaat ook om besmetting te voorkomen. Ontsmettingsgels of lotions zijn enkel een oplossing of nodig als er geen zeep en water voorhanden is.

Spring dus zuinig om met ontsmettingsmiddelen en gebruik ze enkel wanneer dat echt nodig is. Bovendien is het veelvuldig gebruik van alcoholische ontsmettingsproducten schadelijk voor de huid.

2. Ik ben gevoelig of allergisch aan alcogel. Ben ik verplicht alcogel te gebruiken? (update 03/04/2020)

Nee, de aanbeveling is om handen goed te wassen met water en gewone zeep. Dat volstaat. Alcogel kan gebruikt worden wanneer er geen water en zeep voorhanden is.

3. Zijn er speciale instructies voor het reinigen van toiletten?

- Zoals in de instructies vermeld staat, moeten lokalen die veelvuldig gebruikt worden regelmatig dan normaal worden geïetst. Toiletten vallen hier zeker onder. Er bestaan evenwel geen specifieke voorschriften. Op een klassieke manier poetsen volstaat. Anders wordt water met een opgelost chlorinetablet of 10 ml javel op een liter water gebruikt.
- En was uiteraard altijd je handen na gebruik van het toilet!

4. Moeten sleutels ontsmet worden op het einde van een shift voor de overdracht? Moeten boeien gereinigd worden? (update 08/04/2020)

Op sleutels en boeien kunnen zich - net als op alle andere oppervlakken - virussen bevinden. Telkens een oppervlak aangeraakt wordt, is er een risico op potentiële besmetting. Daarom moeten de handen zo vaak als mogelijk gewassen worden met water en zeep.

Sleutels en boeien vormen hierop geen uitzondering. Er zitten niet meer virussen op sleutels en boeien dan op klinken, kasten, schuiven, papieren, balpennen, enz. Het ontsmetten van boeien en van sleutels voor de overdracht heeft dus geen meerwaarde en zou kunnen leiden tot een vals gevoel van veiligheid met nog meer risico's van dien.

5. Er zijn instructies voor het poetsen van een cel van een besmette gedetineerde (zie vraag 1 in subrubriek 'specifieke werkprocedures' in luik 'besmette gedetineerden'). Wat met het bureau van een besmette medewerker? (update 08/04/2020)

Wanneer een medewerker besmet geraakt met het Covid-19 virus, wordt zijn of haar werkplek volgens de volgende regels geïetst:

- Alles wat zich binnenin een omtrek van 1,5 m rond de stoel van de zieke werknemer bevindt, moet als besmet worden beschouwd.
- De werkplek blijft ofwel 3 dagen tijdelijk gesloten of moet gedurende 4 uur goed geventileerd worden. Daarna wordt de werkplek goed gereinigd met water en zeep en vervolgens gedesinfecteerd met een chlorinetablet opgelost in water of met 10 ml javel per liter water.
- De gebruikte contactpunten (deurklinken, lichtschakelaars, toetsenbord, telefoon, enz.) evenals het sanitair worden goed gereinigd en, indien mogelijk, gedesinfecteerd.

Social distancing

1. Sluiten de refters / personeelsrestaurants?

We volgen de voorgeschreven maatregelen zoals ze gelden in de vrije samenleving:

- De maaltijden voor het personeel worden nog steeds bereid.
- Eten in de refter mag indien de afstand van 1,5 meter gerespecteerd kan worden. Na de maaltijd moet de tafel goed gereinigd worden.
- Als de afstand van 1,5 meter niet gerespecteerd kan worden, kunnen de maaltijden niet ter plaatse worden genuttigd en moet er gegeten worden op de werkplek op een veilige afstand van anderen.

2. Gaan BOC's door?

De niet-noodzakelijke BOC's worden voorlopig opgeschort evenals de HOC's.

3. Hoe moeten personeelsleden omgaan met social distancing? *(update 24/03/2020)*

Het is voor medewerkers – in hun eigen belang en in het belang van anderen – noodzakelijk dat zij de regels rond social distancing ook respecteren. Het is vooral belangrijk hiervoor attent te zijn op die momenten dat mensen in groep bewegen, bijvoorbeeld bij het binnenkomen en verlaten van de gevangenis, bij het woon-werkverkeer, bij de ploegwissels en teamoverlegmomenten. Elke persoon moet op dit vlak zijn verantwoordelijkheid opnemen en attent zijn hierop. Eventueel moeten momenten zoals ploegwissels anders georganiseerd worden.

4. Zijn er aangepaste instructies voor EHBO? Moet er nog mond-op-mond beademing en hartmassage gegeven worden? *(update 16/04/2020)*

Het levensbedreigende karakter primeert in elke situatie. Uiteraard moet iedereen die de eerste hulp toedient, ongeacht of dit medisch of bewakend personeel is, dit in veilige omstandigheden kunnen doen.

Indien hulpverleners – dit betekent iedereen die hulp biedt aan een persoon in nood - zich voorzien van de juiste persoonlijke beschermingsmaatregelen (PBM), mag men starten met CPR (zowel beademing als borstcompressies). De beademing mag enkel en alleen gebeuren via een ballonmasker. Enkel medewerkers die voldoende kennis hebben, via bijscholing, van het gebruik van een ballonmasker mogen dit gebruiken. Aangezien de kans op overdracht via druppels bij reanimatie groot is, dragen de personen die hulp bieden een FFP2-mondmasker, veiligheidsbril, beschermingsschort en wegwerphandschoenen. Ook een Automatische Externe Defibrillator (AED) kan en moet gebruikt worden.

Indien een ballonmasker niet voorhanden is, of het gebruik van een ballonmasker onvoldoende gekend is, voert men enkel borstcompressies uit en geen beademing. Tijdens de uitvoering van de borstcompressies wordt een FFP2-masker gedragen (of een chirurgisch mondmasker bij afwezigheid van een FFP2-masker) samen met andere PBM's (wegwerphandschoenen, beschermingsschort, veiligheidsbril). Een chirurgisch

mondmasker kan in dit geval ook aangebracht worden bij de patiënt als extra bescherming. Een AED kan en moet gebruikt worden.

Indien de juiste PBM's niet aanwezig zijn, voert men geen reanimatie uit, aangezien de kans op besmetting van de persoon die hulp biedt té groot is en de eigen veiligheid primeert. Deze richtlijn geldt ook voor reanimatie bij kinderen of baby's op de moeder en kind-afdelingen.

In geval van circulatiestilstand/respiratoir falen van een omstaander van wie niet bekend is of die besmet is met Covid-19 is het uitgangspunt dat zij als vermoedelijk besmet beschouwd worden. De bovenstaande instructies moeten toegepast worden.

5. Mogen liften nog gebruikt worden tijdens de coronacrisis? (update 03/04/2020)

Liften kunnen nog gebruikt worden, mits het in acht nemen van de preventiemaatregelen:

- respecteer de algemene hygiëneregels (handen wassen, neus en mond bedekken bij hoesten en niezen, enz.)
- beperk het aantal mensen dat samen de lift neemt en bewaar steeds voldoende afstand tussen elkaar (regels social distancing)
- reinig vaak de drukknoppen van de lift evenals de oppervlaktes en dit volgens de instructies

Overige

1. Zijn de maatregelen en aanbevelingen van Sciensano altijd van toepassing op de gevangenen? (update 03/04/2020)

Nee, Sciensano stelt dat organisaties die behoren tot de essentiële sectoren zelf hun richtlijnen op maat kunnen bepalen. De aanbevelingen van Sciensano worden steeds geanalyseerd, maar soms wordt hier van afgeweken. De instructies van het DG EPI primeren dan ook op de aanbevelingen van Sciensano.

2. Verschillende medewerkers zitten – naar aanleiding van een individuele aandoening (contactallergieën, smetvrees, enz.) – met persoonlijke vragen over het Covid-19 virus en de maatregelen die van kracht zijn in de gevangenen. Hoe daarmee omgaan? (update 08/04/2020)

Medewerkers kunnen met deze individuele vragen terecht bij de arbeidsgeneesheer.

De gevangenisdirectie kan de betrokken medewerkers doorverwijzen naar de arbeidsgeneesheer volgens de gangbare procedure.

Beschermingsmateriaal

1. Welk beschermingsmateriaal wordt ter beschikking gesteld van het gevangenispersoneel? Wat zijn de richtlijnen en instructies rond gebruik, verdeling, enz.? (update 26/03/2020)

Ter bescherming van de gezondheid van alle aanwezigen in de gevangenissen en om tegemoet te komen aan diverse noden op het terrein in het kader van de bestrijding van het coronavirus, wordt extra beschermingsmateriaal (mondmaskers, handschoenen, zeep, enz.) voorzien en ter beschikking gesteld. Het materiaal wordt ofwel zelf geproduceerd in de ateliers Cellmade of wordt aangekocht door de centrale dienst Aankopen en Logistiek en door de medische dienst. Het gaat om bijkomende aankopen (bovenop de lokale aankopen) waarvoor het nodige extra budget wordt vrijgemaakt.

Zoals u weet, heerst er een schaarste op de markt van bepaalde producten en is er een tekort aan stock bij leveranciers. De diensten binnen de centrale administratie zetten zich maximaal in om materiaal zo snel mogelijk te ontvangen en geleverd te krijgen. Via lokale aankopen kan elke gevangenis ook nog voorzien in dringende behoeften; de specifieke aankopen in dit kader zijn budgettair gedekt.

De instructies rond het dragen van beschermingsmateriaal (bv. mondmaskers) zijn van toepassing op alle medewerkers in gevangenissen, inclusief administratieve medewerkers en medewerkers van de PSD.

Mondmaskers en handschoenen (update 03/04/2020)

Er zijn twee types maskers in gebruik in onze gevangenissen:

- FFP1 maskers of 'chirurgische maskers' beschermen de persoon in zijn/haar gewone en meer vluchtige contacten met anderen.
- FFP2 maskers zijn verplicht te dragen bij contact met gedetineerden in medische isolatie (bevestigd door een arts voor een verdacht geval of positief na test).

FFP1 of stoffen chirurgische mondmaskers

Waarom mondmaskers?

Het dragen van deze mondmaskers is een bijkomende beschermingsmaatregel voor de gehele populatie, maar sluit de andere genomen maatregelen niet uit en die moeten verder uitgevoerd worden (wassen van de handen, bewaren van sociale afstand, thuisblijven bij ziekte). Het gaat dus om een bijkomend hulpmiddel. Het blijft belangrijk om regelmatig de handen te wassen. Er werden handgels uitgedeeld die kunnen gebruikt worden wanneer men niet onmiddellijk een wastafel in de buurt heeft.

Waarom draagt het personeel mondmaskers?

Het zijn de eigen medewerkers - die van buiten de gevangenis komen - die een mondmasker moeten dragen aangezien het risico op besmetting vooral van buiten komt. Zo beschermen zij zowel gedetineerden als hun eigen collega's. Er moet duidelijk gecommuniceerd worden hierover naar de gedetineerden toe zodat ze deze prioriteit en logica begrijpen.

Vervaardiging en verdeling van mondkmaskers

Er zijn mondkmaskers voorzien voor alle personeelsleden van de gevangenis in het kader van de coronacrisis. De mondkmaskers werden vervaardigd door Cellmade in verschillende gevangenissen. De kwaliteit van de maskers is gegarandeerd: 1 laag stof volstaat gezien de weefdichtheid van de gebruikte stof. Naast de maskers met linten zullen binnenkort ook maskers met elastieken geproduceerd worden. Alle gevangenissen werden bedeed. De productie en verdeling loopt door zodat er bijkomende stock aanwezig zal zijn in de gevangenissen. Er is een positief advies van de IDPB.

Beheer en verdeling van mondkmaskers

De mondkmaskers zijn niet persoonlijk en verlaten de gevangenis niet. Er wordt één mondkmasker per personeelslid en per shift voorzien. Medewerkers ontvangen een proper mondkmasker bij de start van de dienst en deponeren het gebruikte mondkmasker bij het einde van de dienst. Er mag voor de personen die in de keuken werken een kleine voorraad extra FFP1 maskers voorzien worden.

Een specifieke procedure voor het ophalen van de gebruikte mondkmaskers en de bedeling van de propere mondkmaskers wordt per gevangenis uitgewerkt. Zo verlaten eventueel besmette maskers de gevangenis niet en gaan er geen maskers verloren. Er is een positief advies van IDPB.

Onderhoud van mondkmaskers

De maskers zijn herbruikbaar. Maskers worden op het einde van elke shift verzameld in een waszak en gewassen in de gevangenis. Deze werkwijze kreeg een positief advies van de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming. De maskers moeten gewassen worden op een temperatuur van minstens 70° C en maximum 90°C, worden gedroogd en nadien gestreken door een gedetineerde die voorzien zal worden van mondkmasker en handschoenen. De linten mogen op maximaal 65°C gestreken worden. Dit is een essentiële stap bij het onderhouden van maskers. De propere maskers worden verdeeld bij het starten van de shift. Beschadigde maskers worden bewaard en gestuurd naar de gevangenis in Oudenaarde voor herstelling.

Persoonlijke maskers

Vanaf het ogenblik dat het personeel de mondkmaskers geproduceerd door Cellmade ontvangt, zal geen enkel persoonlijk masker nog toegestaan worden binnen de inrichting, dit om de kwaliteit te kunnen garanderen in het belang van éénieder. Er is een positief advies van IDPB.

Wanneer het chirurgische mondkmasker gebruiken?

Een e-learning module hierover is beschikbaar op EPIsite.

Mondmasker bewaren tijdens de shift

Het mondkmasker moet los rond de hals gedragen worden of in een papieren enveloppe gestopt worden als het niet gebruikt wordt. Het mag nooit op tafel, in een schuif of in een broekzak opgeborgen worden om besmetting te voorkomen.

Hygiëne bij het manipuleren van het masker

Het is van cruciaal belang dat de handen gewassen worden nadat het masker werd gemanipuleerd. Op het mondkmasker bevinden zich, indien de medewerker besmet zou zijn, veel virussen. In deze zin houdt het gebruik van een masker op zich ook een risico in. Bescherm anderen door de handen steeds te wassen of ontsmetten wanneer je je masker hebt aangeraakt.

FFP2 mondmasker

Bij wie te gebruiken?

Bij contact met gedetineerden in medische isolatie (M.I.), bevestigd door een arts (verdacht geval of bevestigd na een test).

Wanneer te gebruiken?

In het onderstaande schema lees je in welk geval/situatie een FFP2-masker moet worden gedragen.

Wie levert de FFP2 maskers?

De lokale medische dienst levert de maskers.

Handschoenen

De centrale dienst boekhouding doet de bestellingen van wegwerpbare handschoenen.

- wegwerphandschoenen (wit en ongepoederd): voor courant / divers gebruik
- wegwerphandschoenen (blauw): voor behandeling van voedsel

Schema voor gebruik mondmaskers en handschoenen (update 03/04/2020)

wanneer	FFP1	FFP2	witte handschoenen	blauwe handschoenen
koorts en respiratoire symptomen bij personeelslid	x			
contact < 1,5 m individu (sociaal contact, bewegingen, openen cel, fouille, briefing,...)	x			
betreden van een cel	x			
manipuleren van linnen gedetineerden	x		x	
ontvangen kledij via bezoekers	x		x	
buitengeven kledij gedetineerden	x		x	
ontvangen voorwerpen van buiten	x		x	
buitengeven van voorwerpen uit de cel	x		x	
bedelen kantine	x		x	x
manipuleren van voedsel	x			x
interventie	x		x	

openen van cel bij M.I.		x	x	
ophalen van vuilnis bij M.I.		x	x	
etensbedeling bij M.I.		x		x
interventie gedetineerde in M.I.		x	x	
vervoer per ambulance gedetineerde in M.I.		x	x	

bewakingsopdracht in ziekenhuis	x		x	
---------------------------------	---	--	---	--

Problemen gelinkt aan het dragen van een mondk masker (update 28/04/2020)

Personeelsleden die een persoonlijk mondk masker willen dragen op basis van een attest van hun huisarts, omdat ze allergisch zijn aan het mondk masker ter beschikking gesteld door de gevangenis (wasmiddel,...) of weigeren er één te dragen om welke reden dan ook worden naar de arbeidsgeneesheer doorverwezen voor een gezondheidsconsultatie (telefonisch in afwachting van het hernemen van de fysieke consultaties). De arbeidsgeneesheer zal een advies overmaken aan de directie.

Reinigingsproducten en papieren zakdoeken

Handzeep – alcogel

We herinneren u er eerst en vooral nog eens aan dat wassen met gewone zeep perfect volstaat om het virus te doden. De dienst Aankopen en Logistiek voorziet gewone handzeep voor alle gevangenis. De zeep moeten geplaatst worden aan alle gemeenschappelijke lavabo's.

Op de markt is er nog steeds een schaarste aan alcogel, maar er zijn bestellingen geplaatst. Zo gauw er leveringen toekomen, worden die verdeeld over de gevangenis. De alcogels moeten op strategische plaatsen (te bepalen door de lokale directie) geplaatst worden in de inrichting.

Papieren zakdoeken

De centrale dienst Aankopen en Logistiek voorziet papieren zakdoeken voor alle gevangenis. Deze moeten op strategische plaatsen (te bepalen door de lokale directie) geplaatst worden in de inrichting.

Javel

De centrale dienst Aankopen en Logistiek voorziet javel voor de reiniging van vloeren voor alle gevangenis.

Desinfecterende doekjes voor ICT-materiaal

De centrale dienst Aankopen en Logistiek voorziet desinfecterende doekjes voor informaticamateriaal voor alle gevangenis.

E-learning: correct gebruik beschermingsmateriaal (update 03/04/2020)

Het gebruik van beschermingsmiddelen vereist een strikte naleving van de regels op vlak van medische hygiëne. Zowel de mondk maskers als de handschoenen verliezen een groot deel van hun doeltreffendheid als ze niet op de correcte manier en met respect voor de richtlijnen worden gebruikt. Een beknopte e-learning module werd daarom voorzien om alle medewerkers op de hoogte te brengen van de regels en good practices om handen te wassen en om handschoenen en een mondk masker aan- en uit te doen om zo maximaal het risico op besmetting te vermijden. Aan de hand van videofilmpjes in de e-learningmodule wordt uitgelegd hoe het materiaal moet worden gebruikt.

De e-learningmodule is beschikbaar via de volgende link: <http://epi site.intra.just.fgov.be/nl/covid-19>

De inhoud hiervan kan worden afgedrukt (klik op 'printvriendelijke versie' onderaan de pagina) om zo een papieren versie ter beschikking te hebben.

Beschermingsmateriaal voor specifieke diensten en situaties

Beschermingsmateriaal voor medische diensten

De medische dienst voorziet op basis van de gebruikelijke bestelprocedure volgende artikelen voor alle gevangenen:

- handgels (70% alcohol) voor medisch personeel
- mondkmaskers voor personeelsleden die ze nodig hebben volgens de instructies
- wegwerphandschoenen voor medisch personeel
- veiligheidsbrillen voor medisch personeel

Medewerkers van de medische dienst blijven alle beschermingsmateriaal ontvangen van de medische dienst zoals sinds het begin van de afzondering/afsluiting.

Beschermingsmateriaal bij een medische isolatie van een gedetineerde (update 19/03/2020)

Enkel een 'verdacht geval' of een gedetineerde die na een test effectief besmet blijkt met het coronavirus mag op medische isolatie geplaatst worden. Een 'verdacht geval' is volgens de geldende definitie iemand die een acute infectie van de bovenste luchtwegen of onderste luchtwegen heeft met koorts die nieuw verschijnt of die verslechtert indien de patiënt chronische respiratoire symptomen vertoont.

Andere gedetineerden die in contact zijn geweest met een 'verdacht geval' of met een besmette gedetineerde moeten goed opgevolgd worden. Dat betekent dat de temperatuur en symptomen regelmatig moeten worden gecontroleerd. Zolang zij geen symptomen vertonen, gaan zij niet in medische isolatie. Een directeur kan een isolatie om medische redenen opleggen wanneer een gedetineerde koorts vertoont (hoger dan 37,4°).

Indien de maatregel niet door een geneesheer werd bevolen, moet de geneesheer zo snel als mogelijk de patiënt zien en de isolatie bevestigen of opheffen. Enkel een geneesheer kan de medische isolatie behouden of opheffen.

Bij medische isolatie dient bij het openen/betreden van de cel, bij het ophalen van vuilnis en tijdens de etensbedeling het niet-medisch personeel in het bezit te worden gesteld van een FFP2-masker en handschoenen. Ze zijn verplicht deze te dragen.

Het materiaal kan van de medische dienst komen of van de stock die geleverd wordt aan de gevangenis.

Beschermingsmateriaal bij een interventie (update 10/04/2020)

Bij elke interventie moeten alle betrokken medewerkers een FFP1-mondmasker en handschoenen dragen aangezien dat meestal met zeer nauw contact gepaard gaat.

Er worden ook spatschermen verdeeld die kunnen gebruikt worden bij een interventie en die het aangezicht beter beschermen tegen speekseldruppels.

Het materiaal van de interventieploeg mag enkel gebruikt worden door medewerkers die de opleiding genoten hebben en kan dus niet beschouwd worden als beschermingsmateriaal. Indien er bij een conflict

met een gedetineerde problemen van deze aard verwacht worden, kan het aangewezen zijn om de interventieploeg iets sneller dan wat normaal het geval zou zijn de opdracht te geven om tussen te komen. De beslissing hierover komt toe aan de directeur. Indien er zich 's nachts zware incidenten voordoen, wordt de politie gecontacteerd voor het verlenen van bijstand.

Het volstaat de spatschermen na gebruik te reinigen met een gewoon poetsproduct, net zoals dit het geval is bij andere oppervlakken. Ook zou een geschikt ontsmettingsmiddel – dat gebruikt wordt voor het reinigen van oppervlakken – kunnen worden gebruikt; de gevangenis kunnen dit lokaal aankopen. Het correcte onderhoud van interventiepakken- en materiaal is altijd belangrijk en niet alleen in coronatijden. Dit zal ook in de algemene instructies rond het gebruik van dit materiaal opgenomen worden.

Beschermingsmateriaal bij transport naar het ziekenhuis van een gedetineerde die verdacht wordt van corona of besmet is (update 10/04/2020)

De personeelsleden die plaatsnemen in de ziekenwagen dragen verplicht een FFP2-mondmasker en handschoenen. Ook de gedetineerden moeten in dit geval een FFP2-masker dragen.

Spatschermen - die verdeeld worden – kunnen tijdens het transport van een gedetineerde per ambulance gebruikt worden om het aangezicht beter te beschermen tegen speekseldruppels (*zie hierboven voor meer informatie over het gebruik en de reiniging van de spatschermen*).

Personeelsleden van andere diensten zoals politie en ambulanciers gebruiken hun eigen beschermingsmateriaal, niet dat van het DG EPI.

Beschermingsmateriaal tijdens bewakingsoopdracht in ziekenhuis (update 16/04/2020)

Bij een ziekenhuisopname waarbij de gevangenisdirectie beslist bewaking in te stellen stelt de medische dienst van elke gevangenis een kit samen met voldoende chirurgische maskers en handschoenen voor het bewakingspersoneel dat in het ziekenhuis de bewaking dient te organiseren. De medewerkers die de gedetineerde patiënt begeleiden, nemen de kit mee.

Bescherming tijdens preventieve isolatie inkomende gedetineerden (update 03/04/2020)

- Gedetineerden in preventieve isolatie dragen een FFP1mondmasker bij contact met personeel en bij het verlaten van de cel.
- De FFP1 mondmaskers van Cellmade die inkomende gedetineerden in preventieve isolatie moeten dragen bij contact met personeelsleden en bij het verlaten van hun cel, moeten elke dag vervangen worden. In principe volstaat de huidige stock maskers die Cellmade geleverd heeft.
- De maskers moeten afgegeven worden aan de gedetineerde in een geopende papieren enveloppe en gedetineerden moet uitgelegd worden dat ze hun masker hierin moeten bewaren op de momenten dat ze het niet dragen.
- Personeel draagt een FFP1 mondmasker bij contact met de gedetineerde in preventieve isolatie.
- De gedetineerde in preventieve isolatie wordt onderworpen aan een dagelijkse temperatuurmeting. Bij verhoogde temperatuur of andere symptomen van Covid-19 wordt de gevangenisarts onmiddellijk verwittigd. Die kan beslissen tot medische isolatie en het afnemen van een test.

Beschermingsmateriaal voor de nachtploeg

Ook voor de nachtploeg moet er beschermingsmateriaal voorhanden zijn indien bijstand moet geleverd worden aan een gedetineerde die besmet is of in medische isolatie zit.

De medische dienst van elke gevangenis maakt een kleine stock aan voor de nachtploeg en stelt die ter beschikking van de postoverste. De stock moet opgenomen worden in de inventaris van de nacht en moet elke ochtend gecontroleerd worden op volledigheid of onrechtmatig verdwijnen van materiaal.

Giften van beschermingsmateriaal van externe organisaties (update 28/04/2020)

Diverse externe organisaties en burgers willen giften doen van beschermingsmateriaal aan collectieven, waaronder de gevangnissen. Ondanks hun beste bedoelingen, kan dit problemen veroorzaken. Het is enerzijds onmogelijk om de kwaliteit te controleren van deze giften en anderzijds riskeren we dat er tussen de inrichtingen verschillen zijn in uitrusting en materiaal. Daarom is beslist dat we geen giften meer zullen aanvaarden. Enkel het materiaal dat door onze eigen organisatie ter beschikking wordt gesteld, mag gebruikt worden conform de instructies.

Instructies van toepassing op gedetineerden en aanpassing van de interne organisatie van de gevangenis

Besmette gedetineerden - verdachte gevallen - medische richtlijnen (update 24/03/2020)

Definitie

1. Wat is de definitie van een besmet persoon? Wat is de definitie van een ‘verdacht geval’?

Een besmet persoon is iemand van wie het resultaat van de staalafname positief is.

Een verdacht geval is volgens de geldende definitie iemand die een acute infectie van de bovenste of onderste luchtwegen heeft met koorts

- die nieuw verschijnen
- of
- die verslechteren indien de patiënt chronische respiratoire symptomen vertoont.

Screening

1. De testresultaten van een verdacht geval komen maar niet binnen. Wat gebeurt er ondertussen met de gedetineerde? (update 19/03/2020)

Zolang de resultaten niet binnenkomen, blijft de gedetineerde een verdacht geval en blijft een isolatie om medische redenen van toepassing.

Een periode van 7 symptoomvrije dagen wordt voorgeschreven indien de testresultaten te laat of om een onduidelijke reden niet binnenkomen. Enkel een geneesheer kan de medische isolatie opheffen.

2. Behoren gedetineerden die TBC positief zijn per definitie tot een risicogroep? (update 24/03/2020)

Personen met een actieve TBC behoren tot een risicogroep.

3. Wat is de te volgen procedure bij nieuw inkomende gedetineerden? (update 08/04/2020)

Elke inkomende gedetineerde uit vrijheid moet voor een periode van 14 dagen in preventieve isolatie geplaatst worden.

Dit geldt voor alle gedetineerden die vanuit de buitenwereld - meer specifiek een niet-gecontroleerde of risicovolle omgeving - binnenkomen en die dus een risico betekenen voor het binnenbrengen van het coronavirus. Dat zijn dus ook gedetineerden die terugkeren uit strafonderbreking, uit UV of uithaling om humanitaire redenen, gedetineerden na hospitalisatie, enz.

Gedetineerden die niet in preventieve isolatie moeten worden geplaatst, zijn gedetineerden die uitgehaald worden voor een medische consultatie aangezien deze consultaties doorgaan in de 'propere zone' van een ziekenhuis en de gedetineerden daar uitsluitend in contact komen met medisch personeel dat op zeer stringente wijze de beschermingsmaatregelen toepast.

Update 21/04/2020: Ook gedetineerden die uitgehaald worden om diverse redenen (verhoor, zitting, enz.) moeten vanaf nu niet meer in preventieve isolatie aangezien ze bij vertrek een wegwerpbaar mondkapje krijgen en in een gecontroleerde omgeving blijven. Indien wordt vastgesteld dat er nog veel uithalingen voor verhoor gebeuren, dan wordt aan de gevangenis gevraagd om contact op te nemen met de politiediensten om hen te sensibiliseren over de noodzaak om zoveel mogelijk de voorkeur te geven aan het organiseren van verhoren via videoconferentie of binnen de gevangenis zelf.

Isolatie op cel:

- De gedetineerde verblijft op monocel.
- Indien dat omwille van overbevolking onmogelijk is, kan de inkomende gedetineerde op een meerpersoonscel geplaatst worden. De voorwaarde hierbij is dat geen van de celgenoten symptomen vertoont van Covid-19 en dat zij allen opgesloten werden op dezelfde datum (om de termijn van 14 dagen isolatie te kunnen respecteren).
- Vanuit het principe van compartimentering is het aangewezen om de inkomende gedetineerden in preventieve isolatie op dezelfde sectie/afdeling te plaatsen.

Regime:

- Het basisregime wordt gegarandeerd. Gedetineerden krijgen individuele wandeling (in voorkomend geval kan dit samen met celgenoot), telefoon, briefwisseling en individuele eredienst.
- De toegang wordt verleend tot medische zorgen, directie, PSD, externe hulpverlening en advocaat. De normale onthaalprocedure door directie, arts en PSD wordt verzekerd. De preventieve

en controlemaatregelen inzake Covid-19 moeten hierbij worden gegarandeerd en de 'social distancing' moet worden gerespecteerd.

- De gerechtelijke/politionele uithalingen worden verzekerd, indien hier expliciet toe wordt verzocht.

Beschermingsmaatregelen en medische opvolging:

- Gedetineerden in preventieve isolatie dragen een FFP1mondmasker bij contact met personeel en bij het verlaten van de cel.
- De FFP1 mondmaskers van Cellmade die inkomende gedetineerden in preventieve isolatie moeten dragen bij contact met personeelsleden en bij het verlaten van hun cel, moeten elke dag vervangen worden. In principe volstaat de huidige stock maskers die Cellmade geleverd heeft.
- De maskers moeten afgegeven worden aan de gedetineerde in een geopende papieren enveloppe en gedetineerden moet uitgelegd worden dat ze hun masker hierin moeten bewaren op de momenten dat ze het niet dragen.
- Personeel draagt een FFP1 mondmasker bij contact met de gedetineerde in preventieve isolatie.
- De gedetineerde in preventieve isolatie wordt onderworpen aan een dagelijkse temperatuurmeting. Bij verhoogde temperatuur of andere symptomen van Covid-19 wordt de gevangenisarts onmiddellijk verwittigd. Die kan beslissen tot medische isolatie en het afnemen van een test.

Na 14 dagen preventieve isolatie kan de gedetineerde in het gewone regime worden ingeschakeld, mits tegenadvies van de gevangenisarts.

Aangezien de isolatie een preventief medisch karakter heeft, is het opleggen van een individueel bijzondere veiligheidsmaatregel niet noodzakelijk.

4. Kunnen we meer thermometers krijgen voor het meten van de koorts bij gedetineerden? (update 19/03/2020).

Er bestaat momenteel een grote schaarste op de markt en alle thermometers die meten op afstand zijn uitverkocht.

De dienst Coördinatie Gezondheidszorg gevangenis doet al het mogelijke om nieuwe bestellingen te plaatsen en binnen te krijgen. De thermometers op afstand zijn niet meer beschikbaar, maar er is wel een levering van klassieke thermometers aangekomen. Deze zullen de volgende dagen verdeeld worden over de inrichtingen op basis van de grootste lokale noden. Beambten mogen deze aan gedetineerden overhandigen zodat ze zelf hun koorts kunnen meten. Tussen elk gebruik moet de thermometer met ontsmettingsalcohol gereinigd worden.

De huidige instructies blijven gelden. Er moet niet vaker gecontroleerd worden op koorts dan voorgeschreven werd in de instructies.

Specifieke werkprocedures

1. Hoe moet een cel worden gepoetst waar een gedetineerde in medische isolatie zat?

(update 20/03/2020)

Bij een cel die verlucht kan worden, moet dit minstens gedurende 4u gebeuren. Een cel die niet kan verlucht worden, moet gedurende 3 dagen geblokkeerd worden.

Daarna moet de cel volgens de instructies gereinigd worden met een chlorinetablet opgelost in water of met 10 ml javel per liter water. De oppervlaktes laten drogen aan de lucht. Een FFP2-masker en handschoenen worden gedragen.

2. Hoe moeten de mensen van de onderhoudsdienst te werk gaan om het toilet te herstellen in een cel waar een gedetineerde in isolatie zat? *(update 20/03/2020)*

De cel moet eerst gedurende minstens 4u gelucht worden. Een cel die niet kan verlucht worden, moet gedurende 3 dagen geblokkeerd worden.

Daarna moet de cel volgens de instructies gereinigd worden met een chlorinetablet opgelost in water of met 10 ml javel per liter water. De oppervlakken laten drogen aan de lucht.

Nadien kan het toilet hersteld worden. Een FFP2-masker en handschoenen worden gedragen.

3. Wat te doen als het ziekenhuis waar een gedetineerde is opgenomen het gevangenispersoneel niet toelaat tot het gebouw? *(update 03/04/2020)*

Het is mogelijk dat ziekenhuizen medewerkers die instaan voor bewaking ter plaatse niet toelaten tot hun gebouw. De directieven van het ziekenhuis moeten in dat geval gevolgd worden. Indien deze situatie een veiligheidsrisico inhoudt, moet de gevangenisdirectie contact nemen met de regionale directie.

4. De vertegenwoordigers van de erediensdiensten mogen een individueel contact hebben met inkomende gedetineerden in preventieve isolatie. Mag dit ook bij gedetineerden in medische isolatie? *(update 08/04/2020)*

Bij gedetineerden in medische isolatie worden de contacten beperkt tot het strikt noodzakelijke om het risico op besmetting en verdere verspreiding te voorkomen. Bovendien zijn bijzondere beschermingsmaatregelen vereist in het geval van contact. Rechtstreeks contact is dus pas mogelijk op het moment dat de arts de medische isolatie opheft. Een kort contact via interfonie is mogelijkerwijze een oplossing.

Transfers

1. Worden transfers vanuit een gevangenis met een besmette gedetineerde tijdelijk geschorst? (update 26/03/2020)

De transfers worden geschorst wanneer op basis van een test een besmetting wordt vastgesteld bij een gedetineerde, en dit voor een periode van 2 weken. Indien in de periode van 2 weken geen nieuwe besmettingen – opnieuw bevestigd na een test – worden vastgesteld in de inrichting, kunnen er terug transfers doorgaan.

Vrijstelling gedetineerden

1. Gedetineerden worden gecontroleerd op temperatuur alvorens zij de gevangenis verlaten. Hoe te handelen als het om een vrijstelling gaat en er sprake is van koorts? (update 03/04/2020)

De gedetineerde wordt vrijgesteld en aangeraden zo snel als mogelijk contact op te nemen met zijn behandelende geneesheer.

Het controleren van de temperatuur bij vrijlating is verplicht. Dit is in het belang van de betrokkene zelf, zijn omgeving en de samenleving. De maatregel blijft behouden.

2. Hoe moeten we omgaan met de vrijstelling van gedetineerden in medische isolatie? (update 03/04/2020)

Strafeinde

De arts van de inrichting neemt contact op met de behandelende geneesheer van de gedetineerde om hem of haar te informeren over de situatie. De gedetineerde wordt ook aangemaand om zelf zijn arts te contacteren. Verder wordt onderzocht of de betrokkene een verblijfadres heeft. Indien nodig worden het OCMW en externe instanties gecontacteerd. De acties die genomen worden zijn op maat van elk dossier. De permanentiedienst van de PSD in de gevangenis moet toelaten om dit soort situaties correct te ondervangen.

De vrijstelling wordt uiteraard niet uitgesteld aangezien hiervoor geen wettelijke basis is.

Voorlopige invrijheidstelling

De vrijstelling wordt uitgesteld tot het dossier goed is voorbereid. De initiatieven die ondernomen moeten worden, hangen af van het concrete dossier maar omvatten absoluut het informeren van de behandelende geneesheer en het garanderen van een betrouwbaar opvangadres. De medische dienst en de permanentiedienst van de PSD nemen hiervoor alle nodige contacten.

Overige

1. Kunnen directies op de hoogte gehouden worden wanneer er richtlijnen naar de medische diensten worden gestuurd? (update 24/03/2020)

De instructies en communicaties aan de medische diensten zullen ter informatie overgemaakt worden aan de directies voor zoverre dit nog niet gebeurd is.

Werkprocessen gevangenis

Fouille

1. Zijn er wijzigingen aan de procedure voor fouille?

Er werd beslist dat tijdens de periode van coronacrisis een controle met de MDP volstaat als controlemaatregel tijdens een beweging naar en van de wandeling. Voor het overige wijzigt er niets. De controle van ramen en staven blijft behouden, idem voor celfouilles. Er worden mondkmaskers en handschoenen gedragen. Bij gedetineerden in isolatie wordt een FFP2-masker en handschoenen gedragen.

Binnenbrengen / buitengeven voorwerpen – kledij – post

1. Wat is de te volgen procedure voor het binnenbrengen / buitengeven van kledij? (update 19/03/2020)

Opgelet: voor gedetineerden in isolatie geldt een aparte procedure (zie hieronder).

Het binnenbrengen / buitengeven van kledij moet mogelijk blijven. Sommige inrichtingen zijn immers niet in de mogelijkheid om zelf de kledij van gedetineerden te wassen en/of hebben niet voldoende penitentiaire kledij in stock om in alle behoeften te voorzien. De inrichting moet dit lokaal organiseren, bijvoorbeeld door specifieke momenten te voorzien waarop bezoekers kledij kunnen brengen en komen afhalen. Als het mogelijk is om kledij intern te wassen, kan het binnen- en buitengeven beperkt worden.

Binnenbrengen van kledij:

Bepaalde preventiemaatregelen zijn van toepassing:

- Idealiter wordt contact bij het aannemen van de binnenkomende kledij vermeden en deponeren bezoekers zelf de propere kledij – na controle met de RX - in een apart recipiënt en/of in een aparte ruimte. Als dit niet mogelijk is, dan draagt het personeel een FFP1-masker en handschoenen bij het aannemen van de kledij en volgt het nauwgezet de algemene hygiëneregels (bv. handen wassen, gezicht zo weinig mogelijk aanraken, enz.).
- Laat de binnenkomende kledij gedurende 24u onaangeroerd in een geventileerd lokaal staan alvorens ze intern te bedelen.

Buitengeven van kledij:

Bepaalde preventiemaatregelen zijn van toepassing:

- Personeel dat de kledij aanraakt, draagt een FFP1-masker en handschoenen en volgt nauwgezet de algemene hygiëneregels (bv. handen wassen, zo weinig mogelijk gezicht aanraken, enz.).
- Personeelsleden kunnen bezoekers aanraden de kledij gedurende 24u niet aan te raken.
- Geen verdere bijkomende maatregelen.

2. Wat is de te volgen procedure bij het behandelen van kledij en linnen van gedetineerden in isolatie? (update 24/03/2020)

- Kledij van gedetineerden in isolatie wordt niet buitengegeven. Bij een tekort aan propere kledij wordt hen gevangenskledij gegeven.
- Voor die gedetineerden moet het wassen van hun kledij en hun linnen binnen de inrichting gebeuren en dit zo snel mogelijk. Het is daarbij van cruciaal belang dat hun wasgoed niet gemengd wordt met ander wasgoed. Hun wasgoed blijft op cel tot wanneer het vanuit de cel rechtstreeks naar de wasmachine kan worden gebracht om gewassen te worden. Dienders dragen handschoenen en een FFP2- mondmasker.

Ter verduidelijking, de kledij van een gedetineerde in isolatie moet niet 24u in een geventileerd lokaal bewaard worden. De procedure verschilt immers van binnenkomende kledij. Indien de kledij van een gedetineerde in isolatie ook 24u in een geventileerde ruimte moet staan, riskeert er een contaminatie met andere kleding in deze ruimte. De risico's worden beter beheerst door de kledij zo snel als mogelijk apart te wassen en tot dan op de cel van de geïsoleerde gedetineerde te laten.

3. Wat is de te volgen procedure voor het binnenbrengen / buitengeven van voorwerpen? (update 19/03/2020)

Opgelet: voor gedetineerden in isolatie geldt een aparte procedure (zie hieronder).

Binnenbrengen van voorwerpen:

Het binnenbrengen van voorwerpen wordt in principe opgeschort behalve voor administratieve stukken (bv. identiteitskaarten, paspoorten, officiële papieren) die geen uitstel dulden.

De volgende preventiemaatregelen zijn, in de mate van het mogelijke, van toepassing:

- Voorzie enveloppes waarin bezoekers administratieve stukken kunnen deponeren bij afgifte.
- Personeel draagt bij het aanraken van deze voorwerpen een FFP1-mondmasker en handschoenen en volgt nauwgezet de algemene hygiëneregels (bv. handen wassen, gezicht zo weinig mogelijk aanraken, enz.).
- Laat alle voorwerpen die binnengebracht worden 24u onaangeroerd in een geventileerd lokaal staan, indien er geen hoogdringendheid is.

Dit principe geldt ook voor alle leveringen ten behoeve van de gevangenis. Het spreekt voor zich dat HACCP-normen moeten gerespecteerd worden.

Buitengeven van voorwerpen:

Personeel draagt een FFP1-mondmasker en handschoenen. Verder gelden er geen specifieke maatregelen.

4. Wat is de te volgen procedure bij het binnenbrengen / buitengeven van voorwerpen van gedetineerden in isolatie?

Het buitengeven van voorwerpen/stukken van gedetineerden in isolatie wordt maximaal vermeden en beperkt zich tot dringende en strikt noodzakelijke gevallen. In dat geval draagt het personeel een FFP2-masker en handschoenen bij het aanraken van deze voorwerpen.

5. Wat is de te volgen procedure voor inkomende post? (update 24/03/2020)

Met inkomende post wordt alle post bedoeld (reguliere post, aangetekende zending) die de gevangenis van buitenaf bereikt alsook interne briefwisseling tussen gedetineerden in de inrichting. De maatregelen zijn niet van toepassing op interne communicatietools zoals rapportbriefjes.

- Laat de inkomende post gedurende 24u onaangeroerd in een geventileerd lokaal staan alvorens ze intern te bedelen.
- Na aanraking van de post, is het uiteraard belangrijk om de basisregels op vlak van hygiëne te respecteren (handen wassen, gezicht zo weinig mogelijk aanraken, enz.)

6. Mogen gedetineerden ontsmettingsgel en mondmaskers laten binnenkomen van buiten? (update 19/03/2020)

Nee, enkel het materiaal dat hen door de gevangenis ter beschikking wordt gesteld, mag gebruikt worden.

Consultaties – (individuele) gesprekken – vergaderingen

1. Gaan alle medische consultaties voor gedetineerden door of worden er geannuleerd? (update 20/03/2020)

De consultaties van de algemeen geneesheer gaan door.

De consultaties van de tandartsen zullen geannuleerd worden in navolging van de buitenwereld.

Voor de overige specialiteiten (bv. kiné) gaan enkel de strikt noodzakelijke en dringende consultaties door.

Alle niet-dringende consultaties zijn naar analogie met de buitenwereld opgeschort.

Ook consultaties in externe ziekenhuizen worden beperkt tot de hoogst noodzakelijke.

2. Waar gaan de gesprekken met verstrekkers van de erediensten en de moreel consulenten door? (update 26/03/2020)

Deze gaan door in spreeklokalen. Na elk gesprek moet de tafel goed gereinigd worden.

Indien mogelijk gaat dit over lokalen die zich zo dicht mogelijk bij de sectie of afdeling bevinden om verplaatsingen van gedetineerden te vermijden, op voorwaarde dat er een geschikt lokaal beschikbaar is waar voldoende afstand kan gegarandeerd worden tussen de 2 personen.

In het kader van het garanderen van social distancing kan ook aan andere lokalen gedacht worden dan de klassieke gesprekslokalen: opleidingslokalen, vergaderzalen, bezoekszaal,...

3. Gaan de individuele gesprekken door? *(update 26/03/2020)*

De individuele gesprekken met de PSD, directie, medische dienst, enz. gaan door.

Voor gesprekken met niet-verdachte en niet-besmette gedetineerden gaan deze door in de normale spreeklokalen. Na elk gesprek moet de tafel goed gereinigd worden.

Indien mogelijk gaat dit over lokalen die zich zo dicht mogelijk bij de sectie of afdeling bevinden om verplaatsingen van gedetineerden te vermijden, op voorwaarde dat er een geschikt lokaal beschikbaar is waar voldoende afstand kan gegarandeerd worden tussen de 2 personen.

In het kader van het garanderen van social distancing kan ook aan andere lokalen gedacht worden dan de klassieke gesprekslokalen: opleidingslokalen, vergaderzalen, bezoekszaal,...

Indien dit technisch mogelijk is, kunnen medewerkers van de PSD ook in contact gaan via interfonie of telefonie met verdachte gevallen en besmette gedetineerden.

4. Gaan vergaderingen met de PSD door? *(update 19/03/2020)*

Om risico op besmetting te voorkomen worden alle niet-dringende vergaderingen opgeschort. Ook dossierbesprekingen kunnen opgeschort worden indien mogelijk. Er moet echter over gewaakt worden dat er geen onnodige vertraging opgelopen wordt in het dossier. In dat geval moeten andere manieren van overleg zoals telefonisch contact gezocht worden.

5. Er zijn artsen die vragen om gedetineerden onder IBVR niet meer wekelijks te moeten zien tijdens de coronacrisis. Wat is hierin het standpunt van de administratie? Wat ook met gedetineerden die op strafcel verblijven? *(update 27/03/2020)*

De artsen moeten de wettelijke verplichtingen naleven en 1) alle gedetineerden in isolatie wekelijks zien evenals 2) alle gedetineerden die op strafcel verblijven dagelijks zien. Ook andere beroepsgroepen zoals directeurs hebben hierin een wettelijke verplichting. Ook beambten hebben dagelijks contact met deze gedetineerden bij het uitvoeren van hun opdrachten. Er wordt dus voor artsen geen uitzondering gemaakt, het is tijdens deze coronacrisis trouwens des te belangrijker om gedetineerden goed op te volgen op medisch vlak.

Indien er zich problemen zouden stellen, kan de gevangenisdirectie de centrale dienst Coördinatie Gezondheidszorg Gevangenen rechtstreeks contacteren.

6. Blijven de activiteiten van de aalmoezeniers, de consulenten van de erediensten en de moreel consulenten doorgaan? (update 03/04/2020)

De activiteiten van de aalmoezeniers, de consulenten van de erediensten en de moreel consulenten bij de gevangenen worden tijdens de coronacrisis niet opgeschort. In tijden van crisis en nood is bij de gedetineerden ook aan spirituele bijstand een manifest aanwezige behoefte. Het is dus belangrijk dat de aalmoezeniers, de consulenten van de erediensten en de moreel consulenten tijdens deze crisis bereikbaar blijven voor de gedetineerden.

Alternatieve vormen van ondersteuning

De moreel consulenten van de Stichting voor Morele Bijstand aan Gevangenen zetten in op alternatieve vormen van communicatie zodat de dienstverlening naar gedetineerden toe ook in deze moeilijke tijden kan verzekerd blijven. Een 0800-nummer is aangemaakt dat aan gedetineerden toelaat om gratis een telefoongesprek te voeren met een moreel consulent die werkzaam is in de inrichting waar hij/zij verblijft. Via een individuele brief brengen de moreel consulenten de gedetineerden met wie zij contact hebben, op de hoogte over de werking van het nieuwe telefoonsysteem en over de momenten (dagen/uren) waarop de gedetineerden kunnen bellen met hen. In de brief vinden de gedetineerden ook de persoonlijke code die aan elke moreel consulent is toegekend en die de gedetineerde moet ingeven om in contact te komen met hun vertrouwde consulent.

De moreel consulenten richten zich in de eerste plaats op de gedetineerden met wie zij reeds contact hebben. Als de komende periode blijkt dat er voldoende tijd is om het aanbod uit te breiden naar andere gedetineerden en/of naar gevangenen waar momenteel geen moreel consulent of vrijwilliger beschikbaar is, dan neemt de SMBG contact op met de desbetreffende gevangenen om verdere regelingen te treffen.

Individuele bezoeken in gepaste lokalen

Indien dergelijke initiatieven ook tot de mogelijkheden van de aalmoezeniers en de consulenten van de erediensten behoort, dan wordt dit sterk aangemoedigd. Indien dit niet tot de mogelijkheden behoort, dan kunnen gedetineerden nog steeds individueel bezocht worden in lokalen die toelaten de 'social distancing' te bewaren. Dat kunnen spreekkamers zijn, leslokalen of andere polyvalente ruimtes, bij voorkeur deze binnen de eenheden waar de gedetineerden verblijven, dit om ook bewegingen tot een minimum te beperken.

Conform de reeds gecommuniceerde instructies over het onderhoud van lokalen, moeten lokalen vaker dan normaal gepoetst worden en moet na elk gebruik de tafel/deurklinken/andere oppervlakken/enz. goed gereinigd worden. Op een klassieke manier poetsen met reguliere reinigingsproducten volstaat.

Telewerk of thuiswerk

Artikel 11, derde lid van het Koninklijk Besluit van 17 mei 2019 betreffende de aalmoezeniers, de consulenten van de erediensten en de moreel consulenten bij de gevangenen bepaalt dat "*de deelname aan activiteiten die plaats vinden buiten de gevangenis en die verband houden met de bijstand van de gedetineerde, of aan het onderling overleg of aan de nascholing, inzonderheid de in artikel 4, § 1, 2°, vermelde studie- of vormingsdagen*" als arbeidstijd kunnen beschouwd worden. Van deze modaliteit kan bijgevolg gebruik gemaakt worden, maar men dient er binnen elke vertegenwoordiging wel voor te zorgen

dat een adequate ondersteuning van de gedetineerden kan voorzien worden. Deze ondersteuning kan dus ook van op afstand zoals in het bovenstaande voorbeeld.

7. De vertegenwoordigers van de erediensten mogen een individueel contact hebben met inkomende gedetineerden in preventieve isolatie. Mag dit ook bij gedetineerden in medische isolatie? (update 08/04/2020)

Bij gedetineerden in medische isolatie worden de contacten beperkt tot het strikt noodzakelijke om het risico op besmetting en verdere verspreiding te voorkomen. Bovendien zijn bijzondere beschermingsmaatregelen vereist in het geval van contact. Rechtstreeks contact is dus pas mogelijk op het moment dat de arts de medische isolatie opheft. Een kort contact via interfonie is mogelijkerwijze een oplossing.

8. Kunnen de gemeenschappen terug activiteiten opstarten? (update 28/04/2020)

De individuele gesprekken zijn nooit stopgezet. De gemeenschappen kunnen die laten doorgaan mits het toepassen van de instructies rond het gebruik van beschermingsmateriaal. De opstart van andere activiteiten wordt centraal gecoördineerd volgens het heropstartplan dat het hoofdbestuur DG EPI uitwerkt.

Hoorzittingen

1. Mogen zittingen voor het afhandelen van een disciplinair dossier van gedetineerden doorgaan zonder advocaat? (update 19/03/2020)

Advocaten moeten altijd uitgenodigd worden voor de zitting. Indien advocaten zelf weigeren om aanwezig te zijn tijdens de zitting, mag de zitting doorgaan zonder de aanwezigheid van een advocaat. De advocaten mogen uiteraard geen toegang ontzegd worden wanneer ze zich wel aanbieden.

Uitnodigingen moeten zorgvuldig worden bijgehouden. Als de advocaat weigert om aanwezig te zijn, dan moet dit duidelijk genoteerd worden.

2. Mogen advocaten op hun eigen vraag telefonisch deelnemen aan hoorzittingen voor de afhandeling van een disciplinair dossier? (update 20/03/2020)

Ja, dit kan. Tijdens de procedure kan de advocaat gebeld worden om deel te nemen aan het gedeelte dat voor hem of haar van toepassing is.

3. Gelden de instructies rond hoorzittingen voor disciplinaire dossiers ook voor geïnterneerden? (update 24/03/2020)

Dezelfde instructies gelden als voor de hoorzittingen voor het afhandelen van een disciplinair dossier van gedetineerden.

Aanvulling: Bij de behandeling van een hoorzitting van een geïnterneerde moet alles in het werk gesteld worden opdat 1) de advocaat aanwezig is of 2) dat de geïnterneerde voor de zitting kan bellen met zijn advocaat en dat de advocaat tijdens de hoorzitting telefonisch bereikbaar is.

Indien de advocaat weigert om fysiek of telefonisch deel te nemen, moet een pro deo advocaat aangesteld worden. Indien ook dat niet lukt, dient de zitting alsnog door te gaan.

Overige

1. Moeten de vingerafdrukken van gedetineerden nog genomen worden tijdens de coronacrisis? (update 19/03/2020)

De vingerafdrukken ter identificatie bij de inschrijving en de foto van de gedetineerde moeten genomen worden. Het nemen van de 10 vingerafdrukken voor APFIS mag uitgesteld worden tot na de coronacrisis.

2. Zijn er aangepaste richtlijnen voor de organisatie van de ramadan - die op 24 april startte – in de gevangenissen? (update 21/04/2020)

De meeste gevangenissen zijn in staat om de periode van de ramadan te omkaderen zoals dit gewoonlijk het geval is. De gevangenissen die niet in staat zijn om dit te doen, kunnen zich beroepen op het perscommuniqué van het Executief om dit te communiceren aan de gedetineerden.

"... De ramadan begint op 24 april. Dat heeft het Executief van de Moslims in België (EMB) bekendgemaakt. Het EMB heeft door de coronacrisis ook aanpassingen in de levenswijze tijdens deze belangrijke vastenmaand ingevoerd..."

... Doordat er momenteel in de penitentiaire instellingen minder personeel aan het werk is, zal de verdeling van de maaltijden aan de gedetineerden van het Moslimgeloof niet gegarandeerd zijn op het moment in de avond waarop het vasten onderbroken wordt, zoals dat in de voorgaande jaren wel het geval was. ... Als gedetineerden in deze omstandigheden problemen ondervinden om te vasten, is het toegestaan om het vasten uitzonderlijk te onderbreken of uit te stellen. ...". (Belga)

De gevangenissen die niet in staat zijn om de ramadan te omkaderen, organiseren dit ook niet op een later moment. Het is evenwel niet omdat een gevangenis de organisatie van de ramadan niet kan ondersteunen, dat gedetineerden op individuele basis niet kunnen beslissen om de ramadan te volgen. Het behoort tot de vrije keuze van elk individu om de ramadan te volgen of uit te stellen tot een later tijdstip.

De coronacrisis heeft wel een impact op een aantal aspecten:

- De lokale imam kan pakketten overhandigen aan de portier. De producten (koekjes, dadels,...) kunnen na 24 uur verdeeld worden aan de gedetineerden, conform de instructies coronavirus.
- De pakketten die door het Executief overhandigd worden, zullen door de centrale garage opgehaald worden in Brussel en verdeeld worden aan de gevangenen.
- De levering van de kantines verloopt soms moeilijker. Aan de gevangenisdirectie wordt gevraagd om te bekijken hoe de kantine voor moslims die de ramadan wensen te volgen zo optimaal mogelijk kan verlopen.

Het Executief organiseert een telefonische ondersteuning voor moslims die in contact willen komen met een imam.

De imam die aan de inrichting verbonden is, blijft het contactpunt voor verdere afspraken.

Aanpassing regime en activiteiten gedetineerden

Tewerkstelling

1. Worden de werkhuizen gesloten?

In de vrije samenleving mogen burgers nog gaan werken. Er wordt aangeraden zoveel als mogelijk thuis te werken maar sectoren die instaan voor productie (voedingssector, fabrieken, ...) blijven gewoon verder werken. De werkhuizen kunnen dus ook openblijven. Het in stand houden van de tewerkstellingsmogelijkheden is trouwens een tweede vorm van compensatie voor de regimebeperkingen die we onvermijdelijk moeten opleggen. Dit valt te verantwoorden doordat de dreiging van het coronavirus voor de gedetineerden eerder van buitenaf komt en dat intern het leven zolang als mogelijk moet kunnen doorgaan.

Wel raden we aan om de afstand van 1,5 meter tussen alle aanwezigen in het werkhuis zoveel mogelijk te respecteren. Eventueel kan beslist worden om minder gedetineerden tegelijkertijd te werk te stellen omwille van preventieve maatregelen. Alles hangt natuurlijk af van de grootte van het werkhuis in kwestie.

Ook huishoudelijk werk gaat gewoon verder mits het in acht nemen van de algemene voorschriften voor hygiëne. Dit werk is bovendien nodig, niet enkel om de bereiding van de maaltijden verder te kunnen verzekeren, maar ook om de zo noodzakelijke hygiëne te garanderen.

Mochten de federale maatregelen op dat vlak verstrengd worden, is het mogelijk dat onze interne regeling ook aangepast wordt. We volgen dit dagelijks op.

2. Worden gedetineerden die 'technisch werkloos' zijn vergoed?

Nee, er is geen vergoeding of tegemoetkoming voorzien.

3. **Is er beschermingsmateriaal voorzien voor gedetineerden die in de gevangenis bepaalde huishoudelijke of onderhoudstaken uitvoeren?** (update 03/04/2020)

- Gedetineerden tewerkgesteld in de keuken ontvangen een FFP1 masker en handschoenen.
- Gedetineerden tewerkgesteld voor huishoudelijke taken ontvangen een:

FFP1 of chirurgisch mondmasker en handschoenen voor:

- bedelen van maaltijden
- wassen en strijken van chirurgische mondmaskers van personeel en gedetineerden
- bedelen van kantine
- wanneer de afstand van 1,5 m niet kan gegarandeerd worden
- ophalen van vuilnis
- poetsen van oppervlakten
- manipuleren van linnen gedetineerden

FFP2-masker en handschoenen voor:

- technische herstellingen in een cel van een gedetineerden onder medische isolatie
- manipuleren van kledij en linnen, ophalen vuilnis en etensbedeling en kantine bij gedetineerden in medische isolatie

Schema voor gebruik maskers en handschoenen gedetineerden

wanneer	FFP1	FFP2	witte handschoenen	blauwe handschoenen
manipuleren van linnen gedetineerden	x		x	
ophalen vuilnis	x		x	
contacten < 1,5 m	x		x	
bedelen kantine	x		x	x
bedelen van maaltijden	x			x
wassen en strijken van mondmaskers	x		x	
poetsen oppervlakten	x		x	

manipuleren kledij M.I.		x	x	
ophalen van vuilnis M.I.		x	x	
etensbedeling en kantine bij M.I.		x	x	x
technische herstellingen gedetineerde M.I.		x	x	

4. Is er beschermingsmateriaal voorzien voor gedetineerden die worden getransfereerd/uitgehaald/overgebracht om andere redenen dan coronabesmetting? (update 16/04/2020)

Gedetineerden die getransfereerd worden, uitgehaald worden door de politie of overgebracht worden naar een ziekenhuis voor andere redenen dan een coronabesmetting, zullen voortaan een wegwerpbaar masker moeten dragen. De maskers worden via de medische dienst ter beschikking gesteld.

Contacten buitenwereld

1. Kan voor gedetineerden skype of videochat voorzien worden? (update 29/04/2020)

Om de contacten tussen de gedetineerde en de buitenwereld – en in het bijzonder met de sociale omgeving van de gedetineerde – te faciliteren en te ondersteunen, wordt voorzien in een nieuwe vorm van bezoek, namelijk virtueel bezoek via videogesprekken. Deze vorm van bezoek wordt gefaseerd uitgerold in alle inrichtingen. Enkel de applicatie Webex mag gebruikt worden om de videogesprekken te laten doorgaan. Andere applicaties mogen niet worden gebruikt.

2. Krijgen gedetineerden bijkomend belkrediet als de federale maatregelen langer gelden dan 5 april 2020? (update 23/04/2020)

Indien de maatregelen op 5 april 2020 niet worden opgeheven, zullen wij bekijken onder welke vorm we een compensatie kunnen geven.

Update 03/04/2020: In navolging van de verlenging van de coronamaatregelen tot 19 april, is beslist om opnieuw 20 euro belkrediet toe te kennen aan alle gedetineerden en dit als compensatie voor het wegvallen van het bezoek. Ook nu werd het krediet toegekend in 2 schijven van telkens 10 euro.

Update 23/04/2020: In navolging van de verlenging van de coronamaatregelen, is beslist om opnieuw 20 euro belkrediet toe te kennen aan alle gedetineerden en dit als compensatie voor het wegvallen van het bezoek. Ook nu wordt het krediet toegekend in 2 schijven van telkens 10 euro.

3. Mogen gedetineerden die niet bellen of die enkel bellen onder begeleiding van een zorgverstrekker het toegekende belkrediet overhevelen naar hun rekening? (update 20/03/2020)

Nee. Het belkrediet blijft wel onbeperkt geldig en kan tot het einde van de detentie gebruikt worden om te telefoneren. De boekhouding moet hiervoor niet manueel tussen komen.

4. Mogen gedetineerden glasbezoek ontvangen van familie/vrienden? (update 26/03/2020)

Nee, tot nader order is geen enkele vorm van bezoek toegestaan. Dit creëert opnieuw inkomend en uitgaand verkeer van personen vreemd aan de inrichting. Ons beleid is er in het bijzonder op gericht om net dat risico maximaal uit te sluiten.

Voor professionele bezoekers gelden andere regels. We verwijzen hiervoor naar de vragen/antwoorden onder het luik 'Toegang tot de gevangenis' hieronder.

5. Op 15 april 2020 besliste de nationale Veiligheidsraad dat in residentiële settings in beperkte mate terug bezoek mag worden georganiseerd (een vast persoon die 2 weken symptoomvrij is). Geldt dit ook voor de gevangenissen? (update 16/04/2020)

De huidige maatregelen rond bezoek worden momenteel niet gewijzigd. Alle bezoek blijft dus opgeschort. De (gefaseerde) heropstart van bezoek wordt wel uitgewerkt om op een later tijdstip in voege te gaan.

Social distancing

1. Kunnen huwelijken in de gevangenis nog doorgaan? (update 19/03/2020)

Dit hangt af van de regeling van de gemeente of stad.

Er mogen geen andere personen aanwezig zijn dan de 2 personen die in het huwelijk treden en de ambtenaar van de burgerlijke stand. Er is na de voltrekking van het huwelijk geen receptie en geen ongestoord bezoek.

2. Wat moet er gebeuren wanneer gedetineerden de regels rond social distancing niet respecteren? (update 24/03/2020)

Compartimentering – het zoveel mogelijk behouden van dezelfde samenstelling van groepen van gedetineerden en het zo weinig mogelijk mixen van afdelingen en secties - is de belangrijkste maatregel om besmetting te voorkomen.

Om deze reden werd dan ook gevraagd om wandelingen gecompartmenteerd te organiseren. Zolang gedetineerden wandelen met dezelfde groep, moet er tijdens de wandeling geen social distancing toegepast worden.

Bij werkhuisen bijvoorbeeld, waar gedetineerden uit verschillende 'compartimenten' samen komen, moeten de regels wel gerespecteerd worden. Daarom werd gevraagd om waar nodig de afstand van 1,5 meter te respecteren en indien nodig de grootte van de groep te beperken.

Ook tijdens bewegingen en dergelijke moeten de regels van social distancing gerespecteerd worden.

Indien een gedetineerde de regels niet volgt, moet hij hierop aangesproken en gesensibiliseerd worden. Wanneer na aanmaning de regels nog steeds niet toegepast worden, kan een tuchtprocedure opgestart worden volgens de bepalingen van de Basiswet.

3. Hoe moet een incident worden behandeld waarbij een gedetineerde spuwt naar een medewerker? (update 28/04/2020)

De gevangenisdirectie licht het parket in dat er mogelijks strafbare feiten zijn gepleegd. De procureur des konings kan beslissen om een test af te nemen en een dossier te openen.

Het personeelslid in kwestie vult het formulier « aangifte arbeidsongeval » in en wordt aanbevolen contact op te nemen met zijn of haar behandelend geneesheer voor verdere medische opvolging.

Van dit incident wordt een rapport voor de directeur opgesteld, op basis waarvan de directeur een tuchtprocedure kan opstarten. Als tuchtrechtelijke inbreuk kan de opzettelijke aantasting van de fysieke integriteit van personen, of de bedreiging daarmee (art. 129, 1° basiswet) worden ingeroepen.

De procedure voor biologische agentia is van toepassing, conform de instructies gestuurd op woensdag 19 oktober 2016 om 10:40 via FMF Communication (EPI).

4. Mogen avondwandelingen worden georganiseerd? (update 03/04/2020)

Zolang de principes van compartimentering - het zoveel mogelijk behouden van dezelfde samenstelling van groepen van gedetineerden - gerespecteerd worden, kan de directie op basis van de lokale situatie beslissen dat avondwandelingen doorgaan.

5. Zijn er speciale richtlijnen voor gedetineerden die deel uitmaken van het overlegorgaan en die elkaar hiervoor moeten spreken? (update 08/04/2020)

De regels op vlak van social distancing moeten gerespecteerd worden. Indien dit niet mogelijk is, moeten de gedetineerden in kwestie een FFP1-masker dragen.

6. Mogen gedetineerden de fitnesszaal gebruiken? (update 28/04/2020)

Gedetineerden kunnen de fitnesszaal gebruiken op voorwaarde dat de regels op vlak van compartimentering (het zoveel mogelijk behouden van dezelfde samenstelling van groepen van gedetineerden), van social distancing en van hygiëne gerespecteerd worden.

- De regels op vlak van compartimentering moeten altijd gerespecteerd worden. Enkel gedetineerden die deel uitmaken van dezelfde groep tijdens andere activiteiten of momenten (op cel, tijdens de wandeling, in de werkplaatsen, enz.) mogen samen sporten in de fitnesszaal.
- Gedetineerden moeten minimaal 1,5m afstand houden van elkaar.
- Het gebruik van cardiotoestellen (loopband, fiets, crosstrainer, roeitoestel,...) is niet toegestaan van zodra er meerdere gedetineerden in de fitnesszaal zijn.
- De toestellen moeten na elk gebruik goed gereinigd en ontsmet worden.
- Het gebruik van mondkapjes en handschoenen is niet nodig aangezien de aard van de activiteit dit niet toelaat.

Strafuitvoeringsmodaliteiten

1. Welke maatregelen zijn genomen met betrekking tot de modaliteiten van strafuitvoering? (update 29/04/2020)

Het Koninklijk besluit nr. 3 houdende diverse bepalingen inzake strafprocedure en uitvoering van straffen en maatregelen in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 9 april 2020.

Dit koninklijk besluit werd genomen in uitvoering van de wet van 27 maart 2020 waarbij volmachten werden verleend aan de Koning en is erop gericht om een reeks dringende problemen te verhelpen op het vlak van de strafprocedure, de strafuitvoering en de veiligheid in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus 'Covid-19'. Het koninklijk besluit voorziet o.a. maatregelen die ervoor zorgen dat de druk op de gevangenen waar mogelijk kan afnemen door veroordeelde gedetineerden (tijdelijk) de gevangenis te laten verlaten of die vermijden dat bepaalde veroordeelde gedetineerden de gevangenis (frequent) verlaten en dan weer binnenkomen. Naar aanleiding van de publicatie van dit KB verscheen de [collectieve brief nr. 153](#) van 9 april 2020 waarin de maatregelen inzake strafuitvoering worden besproken:

- Onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19'
- Vervroegde invrijheidstelling
- Schorsing van de strafuitvoeringsmodaliteiten (UV, PV, HV en BD)

De collectieve brief bepaalt het toepassingsgebied van de maatregelen, de voorwaarden en uitzonderingscriteria evenals de toekennings- en weigeringsprocedure.

De geldigheidsduur van alle in de collectieve brief besproken maatregelen is beperkt tot de duur van de pandemie, die voorlopig bepaald is op de periode van 18 maart (of 9 april voor de vervroegde invrijheidstelling) tot en met 3 mei 2020. Deze einddatum kan aangepast worden bij koninklijk besluit.

Update 29/04/2020:

Bij koninklijk besluit van 28 april 2020 werden de maatregelen genomen bij het koninklijk besluit nr. 3 van 9 april 2020 houdende diverse bepalingen inzake strafprocedure en uitvoering van straffen en maatregelen in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus Covid-19 verlengd. Dit KB werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 28 april 2020 en is dezelfde dag in werking getreden.

De maatregelen van het KB nr. 3 met betrekking tot de toekenning van de onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' en de vervroegde invrijheidstelling en met betrekking tot de schorsing van de uitvoering van beslissingen tot toekenning van een uitgaansvergunning, penitentiair verlov en beperkte detentie zijn verlengd tot en met 17 mei 2020. Hetzelfde geldt voor de bepalingen over de organisatie van de zittingen van de SURB en de KBM (principe van vertegenwoordiging door de advocaat, behoudens andersluidende beslissing en schriftelijk advies van de directeur).

1. Onderbreking van de strafuitvoering "coronavirus Covid-19"

De eerste maatregel betreft de onderbreking van de strafuitvoering "coronavirus Covid-19".

NB. De instructies van de CB nr. 153 vervangen op dit punt integraal de ministeriële omzendbrief nr. 1820 van 20 maart 2020. De bepalingen van het koninklijk besluit met betrekking tot de onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' treden (retroactief) in werking op 18 maart 2020 en kunnen dus gezien worden als een 'regularisatie' van de reeds in toepassing van de MO 1820 toegekende verlengde verloven. De in toepassing van de MO nr. 1820 toegekende verloven blijven lopen onder de voorwaarden waaronder ze werden toegekend, met dien verstande dat een herroeping niet mogelijk is op grond van een schending van de bijzondere voorwaarden (behoudens slachtoffergerichte voorwaarden) nu er in toepassing van het koninklijk besluit niet langer bijzondere voorwaarden kunnen worden opgelegd.

De onderbreking van de strafuitvoering laat de veroordeelde toe de gevangenis te verlaten voor de geldigheidsduur van het koninklijk besluit, d.w.z. voorlopig tot en met 3 mei 2020, waarna dit kan verlengd worden.

De strafuitvoering loopt niet voort tijdens de duur van de toegekende onderbreking van de strafuitvoering.

De onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' is enkel van toepassing op veroordeelde gedetineerden die fysiek in de gevangenis verblijven en niet op veroordeelden onder elektronisch toezicht.

2. Vervroegde invrijheidstelling

De tweede maatregel betreft de vervroegde invrijheidstelling. Het koninklijk besluit voorziet dat de directeur, tijdens de geldigheidsduur van het koninklijk besluit, een vervroegde invrijheidstelling toekent aan de veroordeelde vanaf zes maanden vóór het einde van het uitvoerbaar gedeelte van de vrijheidsstraf of van de vrijheidsstraffen waartoe hij is veroordeeld. Deze vervroegde invrijheidstelling wordt eveneens toegekend aan de veroordeelde die geniet van onderbreking van de strafuitvoering "Coronavirus Covid-19" en die, mocht de straf blijven lopen zijn tijdens die strafonderbreking, zich in de tijdsvoorwaarden bevindt voor de toekenning van deze vervroegde invrijheidstelling.

De vervroegde invrijheidstelling is enkel van toepassing op veroordeelde gedetineerden die fysiek in de gevangenis verblijven en niet op veroordeelden onder elektronisch toezicht.

Update 24/04/2020: Dit betekent dat inkomende gedetineerden met een straf tot 3 jaar niet vallen onder de bepalingen van het volmachtenbesluit en dus niet in aanmerking komen voor een vervroegde invrijheidstelling. Deze blijven vallen onder de ministeriële omzendbrief ET/SE, en kunnen dus in SO geplaatst worden in afwachting van elektronisch toezicht. Bij niet toekenning van SO of bij een intrekking van ET, kan een vervroegde invrijheidstelling Covid-19 nooit worden toegekend voorafgaand aan de datum toelaatbaarheid VLV.

3. Herroeping SO en VI (update 28/04/2020)

Het KB nr. 3 van 9 april 2020 voorziet dat de onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' en de vervroegde invrijheidstelling o.a. herroepen kunnen worden in geval van niet-naleving van het verbod op het plegen van strafbare feiten.

Er moet in dit verband geen rekening worden gehouden met de voetnoten 5 en 8 van de collectieve brief nr. 153 van 9 april 2020. Gelet op het uitzonderlijk karakter van deze modaliteiten is een definitieve veroordeling niet vereist om te kunnen herroepen. Een herroeping is ook mogelijk op basis van een proces-verbaal van de politie tot vaststelling van een misdrijf en uiteraard in geval van een bevel tot aanhouding.

Indien de veroordeelde de fysieke of psychische integriteit van derden ernstig in gevaar brengt, kan het openbaar ministerie de voorlopige aanhouding bevelen. In dat geval dient de directeur een beslissing te nemen binnen 7 dagen over de herroeping. Wanneer de directeur overweegt de maatregel niet te herroepen, moet voorafgaandelijk contact worden opgenomen met de regionale directie.

4. Schorsing van de strafuitvoeringsmodaliteiten (UV, PV, HV en BD)

De uitvoering van alle beslissingen tot toekenning van een UV, PV, BD of halve vrijheid, met inbegrip van deze gestoeld op artikel 59 van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtpositie, wordt opgeschort.

De bedoeling is te vermijden dat de besmetting vanuit de vrije samenleving binnendringt in de gevangenis via veroordeelden die genieten van strafuitvoeringsmodaliteiten en die in dat kader regelmatig de gevangenis verlaten en ernaar terugkeren.

De directeur kan een uitzondering toestaan wanneer dringende en humanitaire omstandigheden dit rechtvaardigen.

2. Kan een onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' of de vervroegde invrijheidstelling ook toegekend worden aan gedetineerden die verblijven in het transitiehuis? (update 16/04/2020)

Ja, zij vallen onder het toepassingsgebied van het koninklijk besluit nr. 3.

3. Volstaat het om 1 dag verlof genoten te hebben of betreft het 1 verlofblok van 3 dagen om een onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' te krijgen? (update 16/04/2020)

1 dag (36 uur) volstaat. Wij vragen u deze evaluatie zo snel als mogelijk te doen met oog op de eventuele toekenning van de maatregel. Als een verlofblok PV met evaluatie is toegekend, dan kan de evaluatie door de directeur gedaan worden na een eerste PV met oog op een eventuele toekenning van een onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19'.

4. **Mogen gedetineerden die een positieve beslissing kregen voor PV maar nog geen PV genoten, ook een onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' toegekend krijgen?** *(update 16/04/2020)*

Nee, er moet minstens 1 dag PV opgenomen geweest zijn en deze dag moet positief geëvalueerd zijn.

5. **Mag het adres voor de onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' afwijken van het adres van het PV?** *(update 16/04/2020)*

Ja, maar er moet wel onderzocht worden of het nieuwe adres ook effectief voldoet. Dit kan ook telefonisch gebeuren.

6. **Welke voorbereidingen moeten getroffen worden wanneer een gedetineerde in onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' gaat?** *(update 16/04/2020)*

De gedetineerde neemt de volgende stukken mee:

- identiteitskaart
- bankkaart
- attest voor de mutualiteit
- attest van hechtenis

De cellen moeten leeggemaakt worden.

Een inventaris wordt opgemaakt van het materiaal dat de gedetineerden niet meenemen en dit materiaal wordt bewaard.

7. **Kunnen gedetineerden die UV of PV genoten en een UV kregen om naar een ziekenhuis te gaan voor een onderzoek hier nog steeds van genieten?** *(update 26/03/2020)*

Niet-dringende medische onderzoeken en ingrepen worden uitgesteld tijdens de coronacrisis. Als de arts oordeelt dat een dringend onderzoek of een dringende ingreep in een extern ziekenhuis nodig is, zal een uithaling via de medische dienst geregeld worden.

8. **Een gedetineerde kan door de coronacrisis het verlof dat hem werd toegekend niet opnemen. Wat gebeurt hiermee?** *(update 16/04/2020)*

Onder normale omstandigheden kunnen niet opgenomen verloven niet overgeheveld worden naar een volgend verloblok. Gezien de uitzonderlijke omstandigheden door de pandemie (situatie van overmacht) kunnen niet opgenomen verlofdagen overgeheveld worden naar een volgend verloblok.

Na de coronacrisis start voor iedereen een nieuw verloblok op. Gedetineerden kunnen in dat blok zowel de verlofdagen die binnen dat nieuwe blok vallen opnemen als de verlofdagen die ze hebben 'opgespaard' omdat ze door de coronavirus-pandemie niet uitgevoerd konden worden. Dit geldt zowel voor gedetineerden die genieten van een onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' als voor gedetineerden die deze strafonderbreking niet kregen toegekend.

9. Worden er nieuwe aanvragen voor PV en UV ingediend? (update 16/04/2020)

Nieuwe aanvragen PV en UV kunnen aan de DDB worden voorgelegd.

Omdat positieve beslissingen pas uitgevoerd zullen worden na een nog niet nader bepaalde periode, dienen de dossiers voldoende gestoffeerd te worden met geattesteerde engagementen. De beslissingen tot toekenning zullen immers, na opheffing van de coronamaatregelen, hoe dan ook op hun actualiteitswaarde moeten geverifieerd worden en het is dus belangrijk zo weinig mogelijk hypotheses in te bouwen in beslissingen die op het ogenblik van de uitvoering van de beslissing niet meer actueel zouden zijn.

Meer specifiek moet uitdrukkelijk door de Justitiehuizen bevestigd worden dat het onderzoek van een opvangmilieu in het kader van een PV met voldoende waarborgen is kunnen gebeuren, wetende dat de justitieassistenten momenteel geen huisbezoeken meer afleggen. Wat UV's betreft die inherent gekoppeld zijn aan in de wet externe rechtspositie gedefinieerde doeleinden, moet men erover waken dat de redenen waarvoor het verzoek wordt ingediend ('sociale, morele, juridische, familiale, opleidings- of professionele belangen te behartigen die zijn aanwezigheid buiten de gevangenis vereisen' of 'een medisch onderzoek of een medische behandeling buiten de gevangenis (...) ondergaan') duidelijk uiteen worden gezet en indien dat gestaafd kan worden met bijkomende stukken moeten die toegevoegd worden aan het dossier. Indien externe diensten daarin een rol spelen (bv. omdat een veroordeelde op intakegesprek moet gaan), dan moet het schriftelijk akkoord van de dienst aan het dossier zijn toegevoegd.

Vooraleer een aanvraag UV of PV in behandeling te nemen en aan de DDB voor te leggen, dient nagegaan te worden of de veroordeelde niet in aanmerking komt voor één van de maatregelen besproken onder de punten 1. en 2. van de collectieve brief nr. 153.

10. Gedetineerden dienen steeds vaker – zij het op vraag van hun advocaat of niet – een aanvraag tot strafonderbreking in wegens ernstige en dringende redenen van familiale aard. Hoe moeten deze worden afgehandeld? (update 26/03/2020)

Aanvragen van veroordeelden die een onderbreking van de strafuitvoering vragen om redenen die duidelijk onder het toepassingsveld, naar de letter en de geest van de wet van 2006 vallen, worden behandeld zoals gewoonlijk.

Indien het motief van het verzoek echter onduidelijk is en in het bijzonder indien de verzoeker een interpretatie geeft aan het begrip 'ernstige en dringende redenen van familiale aard' waarbij gereede twijfels bestaan of dit onder het toepassingsgebied van de wet van 2006 valt, moeten deze dossiers door de directie worden overgemaakt aan de directie Detentiebeheer. Er kunnen goede redenen zijn die beantwoorden aan het wettelijk kader om deze modaliteit aan te vragen. Elke aanvraag moet dus individueel beoordeeld worden.

Wanneer de directie oordeelt dat het verzoek manifest niet beantwoordt aan de door de wet voorziene doelstellingen, stuurt zij dit naar directie Detentiebeheer met enkel de beoordeling van het doel waarvoor de modaliteit gevraagd wordt, zonder onderzoek van de contra-indicaties.

De directie Detentiebeheer beoordeelt het dossier:

- ofwel is de DDB akkoord dat het niet beantwoordt aan de doelstelling en dan neemt zij een gemotiveerde beslissing tot weigering
- ofwel meent de DDB dat het verzoek wel beantwoordt aan de doelstelling van de wet en stuurt ze het dossier terug naar de directie met de vraag om contra-indicaties te beoordelen.

De DDB moet een beslissing nemen binnen 14 kalenderdagen na ontvangst van de aanvraag van de veroordeelde.

11. Moeten gedetineerden een aanvraag indienen voor een onderbreking van de strafuitvoering ‘coronavirus Covid-19’? (update 16/04/2020)

Nee, het dossier van alle gedetineerden die beantwoorden aan de voorwaarden moet geanalyseerd worden. Er wordt niet gewacht tot de gedetineerde een aanvraag indient.

12. Is problematisch gedrag tijdens detentie een uitsluitingscriterium voor een onderbreking van de strafuitvoering ‘coronavirus Covid-19’?(update 16/04/2020)

Nee, dit maakt geen deel uit van de contra-indicaties.

13. Kan een gedetineerde die een onderbreking van de strafuitvoering ‘coronavirus Covid-19’ toegekend kreeg, beslissen om dit op te geven en om vrijwillig terug te keren naar de gevangenis? (update 16/04/2020)

Dit is mogelijk maar een aantal regels moeten nageleefd worden.

De gedetineerde die zijn onderbreking van de strafuitvoering (verlengd verlof) opgeeft, doet dit voor de volledige duur van de coronacrisis en dus de volledige looptijd van deze modaliteit. Hij of zij kan dus niet op de beslissing terugkomen.

Indien de terugkeer naar de gevangenis gelinkt is aan problemen met het opvangadres en dit opvangadres hetzelfde is als bij regulier penitentiair verlof, zal geëvalueerd worden of dit adres ook voor toekomstig regulier penitentiair verlof een probleem stelt.

De gedetineerde in kwestie is een inkomende gedetineerde, en wordt dus 14 dagen onder preventieve isolatie geplaatst.

De beslissing mag dus niet lichtzinnig genomen worden gezien de consequenties die hieraan verbonden zijn.

14. Mag een gedetineerde gaan werken tijdens de onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19'? (update 16/04/2020)

Een gedetineerde in strafonderbreking is wettelijk niet meer gedetineerd en mag dus werken tijdens deze periode van onderbreking van de straf. Dit geldt dus ook voor gedetineerden aan wie verlengd verlof was toegekend (vóór het verschijnen van het KB nr. 3 en de CB nr. 153).

15. Hebben gedetineerden recht op een uitkering tijdens de onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19'? (update 16/04/2020)

Eenzijds is het beschikken over voldoende bestaansmiddelen één van de door de directeur te toetsen criteria m.b.t. de haalbaarheid van de maatregel, dus in de mate van het mogelijke zou daarop geanticipeerd moeten worden. Anderzijds is het zo dat een gedetineerde die deze maatregel toegekend kreeg, in strafonderbreking is en dus wettelijk niet meer gedetineerd. Dit betekent dat de betrokkene voor de duur van de strafonderbreking (terug) in aanmerking komt voor uitkeringen zoals werklozensteun, dat de uitkeringen/vervangingsinkomens waar hij/zij voor detentie recht op had terug actief worden (indien er geen wachttijd geldt), enz.

Gedetineerden in penitentiair verlof en strafonderbreking zijn eveneens gedekt door de ziekteverzekering. Tijdens SO valt de betrokkene terug op zijn situatie zoals voor detentie en is hij verzekeraar op voorwaarde dat hij in regel was bij opsluiting of regulariseerbaar is bij ingaan van de SO. Bijkomend voordeel van de SO is dat personen die niet verzekeraar zijn via de verplichte ziekteverzekering (bv. vreemdelingen zonder recht op verblijf), wel via 'mediprima' (dringende medische hulp) door het OCMW verder geholpen kunnen worden.

16. Kunnen veroordeelden in strafonderbreking een aanvraag voor de SURB doen? (update 16/04/2020)

Ook tijdens de onderbreking van de strafuitvoering 'coronavirus Covid-19' kan de veroordeelde zijn aanvraag voor een strafuitvoeringsmodaliteit indienen op de griffie van de gevangenis. Ofwel heeft de directeur voldoende elementen om zijn advies te geven, ofwel niet en dan wordt advies buiten de termijn gegeven wanneer veroordeelde terug in de inrichting is.

17. Wat is het standpunt m.b.t. de adviesverlening voor veroordeelden die een modaliteit hebben aangevraagd bij de SURB voor de aanvang van hun strafonderbreking? (update 16/04/2020)

- Adviezen directeur die al klaar waren of die kunnen worden afgewerkt buiten de aanwezigheid van de veroordeelde, worden naar de SURB gezonden.
- Voor adviezen directeur die nog niet klaar waren en waarvoor de aanwezigheid van de veroordeelde vereist is om deze af te werken, zal gewacht dienen te worden tot de veroordeelde terug in de inrichting is. De termijn van twee maanden van art. 49, § 3 (termijn voor de directeur om zijn/haar advies aan de SURB te bezorgen), is een termijn van orde, en dus niet gesanctioneerd.

Toegang tot de gevangenis

1. Mogen de leden van de Commissies van Toezicht nog werken in de gevangenis? (update 21/04/2020)

De leden van de Commissies van Toezicht vallen onder de bevoegdheid van de Centrale Toezichtsraad. Aangezien zij geen gemeenschappelijke activiteiten organiseren maar enkel individuele contacten hebben, mogen zijn hun werkzaamheden verder zetten. De Centrale Toezichtsraad heeft evenwel zelf beslist om hun werkzaamheden op te schorten onder de huidige federale maatregelen.

De Centrale Toezichtsraad verzocht ons in dit kader de volgende mededeling door te geven:

“Rekening houdend met de maatregelen getroffen op nationaal vlak hebben we op vrijdag 13 maart aan alle Commissies van toezicht laten weten dat om een verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, de Centrale Raad met onmiddellijke ingang alle activiteiten van de Commissies van toezicht in de gevangenissen opschort tot 3 april as. Dat betekent dat de leden van de Commissies van toezicht de gevangenissen niet mogen bezoeken en dat de maandelijkse vergaderingen niet plaatsvinden.

Dat betekent echter geenszins dat de situatie in de gevangenissen niet door de Centrale Raad zal opgevolgd worden. Het Bureau van de Raad blijft bereikbaar: Leuvensesteenweg, 48/2 te 1000 Brussel, 02.549.94.71.”

Update 21/04/2020:

Op 16 april vond een vergadering van de Centrale Toezichtsraad plaats over de toegang van de Commissies van Toezicht tot de gevangenis tijdens de medische crisis en de maatregelen opgelegd door de regering. Er werd benadrukt dat de lockdown de Commissies van Toezicht niet hoeven te verhinderen om in contact te blijven met de lokale gevangenisdirectie. De Centrale Raad heeft ook beslist dat de Commissies van Toezicht voortaan de gevangenis kunnen betreden om:

- de postbussen van de Commissie van toezicht te ledigen;
- overleg te plegen met de penitentiaire administratie of met de externe diensten aanwezig in de gevangenis.

Bij het betreden van de gevangenis dient men de nodige voorzorgsmaatregelen in acht te nemen.

Het is nog niet toegelaten in de fysieke nabijheid van gedetineerden te komen, dit om het besmettingsrisico t.a.v. de gevangenisbevolking maximaal in te perken.

2. Behouden personen die professioneel actief zijn in de gevangenis maar die niet noodzakelijk zijn voor de werking ervan, toegang tot de inrichting?

Medewerkers van de gefedereerde autoriteiten dienen beschouwd te worden als geassimileerde personeelsleden omdat zij deel uitmaken van het geheel aan prestaties dat binnen de gevangenissen dient geleverd te worden in het kader van de basiswet en de wet externe rechtspositie. Voor hen gelden dezelfde regels als voor personeelsleden van het DG EPI, tenzij zij van hun moederorganisatie andere instructies hebben gekregen.

3. Mogen studenten van scholen nog stages doen? (update 30/04/2020)

De meeste scholen heffen zelf hun stages op. Voor de scholen waar dit nog niet het geval is, beslist het DG EPI om dit zelf op te schorten als preventieve maatregel.

Zolang de werking van de hogescholen niet volledig genormaliseerd is, worden er geen stagiairs aanvaard in de gevangenissen. Dit betekent concreet dat er dit schooljaar geen stages meer kunnen doorgaan.

De noodzakelijke omkadering van stagiairs maakt het bovendien lastig om de regels op vlak van social distancing te respecteren. Hetzelfde geldt voor studenten die eventueel stage zouden lopen bij de diensten van de gemeenschappen, ook aan hen wordt geen toegang tot de gevangenis verleend.

4. Mogen advocaten bezoek achter glas gebruiken om hun cliënt te zien? (update 26/03/2020)

Ja, zij mogen dit vragen en moeten de mogelijkheid daartoe krijgen. Na het bezoek dienen de instructies rond het reinigen van het lokaal toegepast te worden.

5. Krijgen naast advocaten ook andere bezoekers bezoek achter glas? (update 03/04/2020)

Personen die om professionele redenen een gedetineerde moeten zien, kunnen bezoek achter glas aanvragen en dit krijgen. Conform de instructies, moeten na elk gesprek alle oppervlaktes/klinken/enz. goed gereinigd worden. Er wordt geen familiebezoek georganiseerd achter glas.

6. Mag de kapper zijn of haar werk nog verderzetten nu de kapsalons dicht zijn in de vrije samenleving? (update 26/03/2020)

In navolging van de beslissing om de kappers in de vrije samenleving te sluiten, worden kappersactiviteiten stilgelegd in de gevangenissen.

7. Moeten externe partijen/partners beschermingsmateriaal dragen wanneer zij de gevangenis binnenkomen? (update 08/04/2020)

Externe partijen die de gevangenis betreden, zijn in bepaalde gevallen verplicht om een mondmasker te dragen. Net zoals voor onze eigen medewerkers, geldt hier de logica dat het risico op besmetting van de buitenwereld komt en dat de maatregel tot het dragen van een masker dus van toepassing is op de personen die van buiten komen. Het vertrekpunt om te bepalen of een externe partij een mondmasker moet dragen, is de social distancing.

Mondmasker niet verplicht

Wanneer externe partijen de gevangenis betreden en er geen contact is met derden (personeel of gedetineerden) of wanneer de social distancing kan gerespecteerd worden, dan zijn zij niet verplicht om een mondmasker te dragen. Dit zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn bij leveranciers.

Mondmasker wel verplicht

Wanneer externe partijen de gevangenis binnenkomen en wel contact hebben met derden (personeel of gedetineerden) waarbij de social distancing niet kan gegarandeerd worden, dan moeten zij verplicht een

mondmasker dragen. Dit zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn bij leveranciers die laden en lossen en die daarbij contact hebben met personeel/gedetineerden.

De externe personen kunnen ervoor opteren hun eigen masker te dragen of kunnen een masker gebruiken van Cellmade.

Wanneer externe partijen de gevangenis binnenkomen voor individuele contacten (advocaten, magistratuur, politie, ambassadeurs, hulpverleners,...) waarbij de social distancing niet kan gegarandeerd worden, dan moeten ook zij verplicht een mondmasker dragen. Ze kunnen ervoor opteren hun eigen mondmasker te dragen of kunnen er één gebruiken van Cellmade.

Mondmaskers Cellmade

Als externe partijen ervoor opteren om een mondmasker van Cellmade te dragen, dan moet het masker na gebruik gedeponereerd worden in een recipiënt voor het bewaren van gebruikte mondmaskers. De maskers mogen in geen geval meegenomen worden. Op de plaatsen waar externen binnenkomen, moet dus een kleine stock aan mondmaskers worden voorzien evenals een recipiënt om de gebruikte maskers in te bewaren. Elke gevangenis werkt hiervoor intern een procedure uit.

Maatregelen met betrekking tot de rechtspleging

1. Kunnen er afspraken worden gemaakt voor de samenwerking met de SURB? (update 26/03/2020)

Op dit ogenblik is het moeilijk om éénvormige werkwijzen te communiceren over de samenwerking met de SURB aangezien momenteel de werkwijze kan verschillen tussen de rechtsgebieden.

Zo gauw er (over bepaalde aspecten) wel een éénvormigheid bestaat, wordt hierover gecommuniceerd. Sowieso is wel beslist om geen transfers meer te doen voor SURB- zittingen; enkel aller-retours.

2. Is de fysieke aanwezigheid van de gedetineerde noodzakelijk op zittingen van de raadkamer/kamer van inbeschuldigingstelling/correctionele rechtbank/strafuitvoeringsrechtbank/kamer voor bescherming van de maatschappij? (update 10/04/2020)

Wat betreft zittingen van de raadkamer, de kamer van inbeschuldigingstelling, de correctionele rechtbank en de strafuitvoeringsrechtbanken / kamers voor de bescherming van de maatschappij, wordt maximaal ingezet om procedures te kunnen voeren zonder dat de fysieke aanwezigheid van de gedetineerde/geïnterneerde op de zitting noodzakelijk is. Dat gebeurt in eerste instantie door in te zetten op schriftelijke procedures, op de vertegenwoordiging van de gedetineerde/geïnterneerde door diens advocaat en, waar de aanwezigheid toch vereist is, door zittingen ondersteund door technologie die communicatie op afstand mogelijk maakt.

Update 10/04/2020:

Een normaal verloop van de zittingen is in deze tijden van sanitaire crisis tegenaangewezen gezien de opgelegde normen op vlak van social distancing. Daarom past een uitvoeringsbesluit in het kader van de bijzondere volmachtenwet een aantal aspecten van de rechtspleging aan.

Videoconferencing

In procedures voor de strafuitvoeringsrechter (SUR), de strafuitvoeringsrechtbank (SURB) en de kamer voor de bescherming van de maatschappij (KBM) zal de vertegenwoordiging van de veroordeelde/geïnterneerde door de advocaat tijdens de zitting als regel worden gesteld, behoudens andersluidende gemotiveerde beslissing. In de gevallen dat de rechter of de rechtbank beslist dat de veroordeelde/geïnterneerde toch in persoon moet verschijnen en dat hiervoor gebruik gemaakt wordt van videoconferencing, zal het DG EPI hieraan haar medewerking verlenen.

De directeur dient zijn advies steeds schriftelijk te geven, en dient daarbij in voorkomend geval ook schriftelijk toelichting te verstrekken bij de voorwaarden die gesteld worden in het belang van het slachtoffer.

Voor de verschijningen voor de raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling in het kader van de voorlopige hechtenis, voorzien de besluiten niet in een aangepaste procedure. Indien ook in deze gevallen de rechtbank zou beslissen om een beroep te doen op videoconferencing, dan verleent het DG EPI hieraan haar medewerking.

Praktische organisatie

Elke gevangenis heeft een laptop ontvangen (of zal die nog ontvangen) om dergelijke zittingen op afstand te kunnen laten doorgaan. Voor elke gevangenis is ook een specifiek e-mailadres aangemaakt dat zal gebruikt worden om de videosessie te starten.

Het DG EPI beschikt momenteel niet over een eenvormige richtlijn voor het geheel van de onderzoeksgerechten en rechtbanken, maar er wordt opgemerkt dat her en der sommige instanties reeds van start gaan met dergelijke videosessies of aankondigen dat te willen doen. Vanuit de centrale administratie kan dan ook geen eenvormige manier van werken worden meegegeven aan de gevangenissen. Bovendien is de voorzitter van elke rechtbank bevoegd voor de organisatie van zijn rechtbank en kunnen we ook om die reden en ook in dit kader geen eenzijdige beslissingen nemen. Vanuit DG EPI houden we vast aan het volgende, namelijk dat elke gevangenis:

- over één laptop beschikt voor videoconferencing (voor sommige grote arresthuizen zal bekeken worden of dit kan verdubbeld worden);
- één lokaal moet voorbehouden
 - o van waaruit de videosessie kan doorgaan;
 - o van waaruit de gedetineerde/geïnterneerde ook telefonisch in verbinding kan treden met zijn advocaat die zich in de rechtszaal bevindt;
 - o waarbinnen bewaking is voorzien of, indien het lokaal te klein is en de normen inzake social distancing niet kunnen nageleefd worden, er een visueel toezicht is;
 - o en dit binnen de tijdsblokken van 9u tot 11u30 en van 13u tot 16u, tenzij u met de instanties waarmee u gewoonlijk samenwerkt andere tijdsblokken overeenkomt.

Concrete richtlijnen

- 1) Het is de voorzitter van de rechtbank die de beheerder is van de videosessies. Het komt de gerechtelijke instanties toe de gevangenis er tijdig van in kennis te stellen welke

gedetineerden/geïnterneerden voor deze sessies dienen opgeroepen te worden, op welke dagen en tijdstippen.

- 2) De sessie start met een verzoek tot aanmelding door de voorzitter van de rechtbank. Als 'host' van de virtuele zitting, nodigt hij/zij de gevangenis uit via het daartoe aangemaakte e-mailadres van de inrichting. De griffie van de betrokken rechtbank (RK, KI, SURB/KBM) kan hiertoe een vergaderverzoek sturen naar het specifieke e-mailadres van de betrokken gevangenis.
- 3) De gevangenis accepteert de uitnodiging, waardoor dit tijdslot ook in de agenda van de inrichting geblokkeerd wordt.
Indien in een groot arresthuis nood is om videosessies simultaan te laten plaatsvinden, dan zijn twee laptops evenals twee e-mailadressen nodig. Dit kan aangevraagd worden via het lokale ICT-contact. De gevangenis zal dan in samenwerking met de onderzoeksgerechten/rechtbanken wel moeten afspreken welke instantie welk e-mailadres gebruikt.
- 4) Er moet steeds een visueel toezicht zijn op de gedetineerde tijdens de sessie. De afstand tussen de gedetineerde en de laptop moet voldoende groot zijn zodat manipulatie van het toetsenbord bemoeilijkt wordt. Daarnaast kan eventueel misbruik van de mailfunctie gecontroleerd worden door na de sessie na te kijken of er geen mails verzonden werden of in de prullenbak zitten. De toegang tot internet is beperkt.
- 5) Indien tijdens de sessie verzocht wordt om de gedetineerde telefonisch in verbinding te laten treden met zijn advocaat, vormt het personeelslid dat met het toezicht belast is, het telefoonnummer waarop de advocaat kan bereikt worden en dat tijdens de sessie wordt doorgegeven. Voor de duur van dit onderhoud waakt het toezichthoudend personeel erover dat zij dit gesprek niet kan horen en is dus enkel visueel toezicht toegelaten.

Het Webex-platform, en de laptop die de gevangenis heeft gekregen voor videoconferencing, wordt exclusief voor dit soort communicatie gebruikt. Indien dit praktisch haalbaar is voor de gevangenis, kunnen dit materiaal en deze applicatie ook gebruikt worden voor communicatie met politie, onderzoeksrechters en justitie-assistenten.

3. Gaat de inzage van het gerechtelijk dossier nog door? (update 20/03/2020)

Consult Online blijft beschikbaar. Als het parket de aanvraag van de gedetineerde tot dossierinzage toestaat en stelt dat dit absoluut moet kunnen doorgaan, dan moeten hiervoor de nodige praktische regelingen worden getroffen.

4. Mogen gedetineerden onder ET SURB in de gevangenis gehoord worden in het kader van hun VI? (update 28/04/2020)

Zich naar de gevangenis begeven hiervoor betreft geen essentiële verplaatsing. De gedetineerden kunnen telefonisch of via videoconferencing gehoord worden. Indien wordt geopteerd voor videoconferencing, dan moet de gedetineerde uitgenodigd worden via het specifieke e-mailadres van de gevangenis en wordt de laptop gebruikt die voorzien is voor de zittingen van de rechtbanken.

Transfers – repatriëringen - grenstoeleidingen

1. Wat is de impact op de nationale transfer? (update 20/03/2020)

In het kader van de maatregelen die worden genomen om de verspreiding van het coronavirus te bestrijden, is beslist om de nationale transfer op te schorten. Enkel dringende strikt noodzakelijke transfers kunnen nog uitgevoerd worden, zoals transfers met oog op vermindering van de overbevolking, met oog op verwijdering (in geval van een incident, enz.), medische transfers, enz. De aanvraagprocedure is als volgt:

1. de gevangenisdirectie neemt contact op met de regionale directie om de uitvoering aan te vragen van de beslissing tot transfer
2. na akkoord van de regionale directie, stuurt de gevangenisdirectie de aanvraag aan de centrale DAB (met de regionale directie in kopie van de mail).

3. Er zitten momenteel heel wat nazendingen van het materiaal van gedetineerden geblokkeerd. Wat gebeurt er? (update 08/04/2020)

De centrale garage heeft de voorbij weken intensief rondgereden voor de centrale apotheek en prioriteit gegeven aan de levering van mondklappers en ander beschermingsmateriaal aan de gevangenen. Nu de meest dringende leveringen van beschermingsmateriaal gebeurd zijn, zal de levering van nazendingen / het transport van de goederen van gedetineerden terug op gang komen. De centrale garage neemt hiertoe het initiatief en neemt contact op met de gevangenisdirecties. De gevangenisdirectie moet momenteel dus zelf geen initiatief nemen.

3. Wat is de impact op repatriëringen en grenstoeleidingen van gedetineerden?

Er vond een overleg plaats tussen het DG EPI en de Dienst Vreemdelingenzaken om de repatriëringen en grenstoeleidingen van gedetineerden in de meest veilige omstandigheden te laten verlopen tijdens deze tijden van coronacrisis. Indien er in de inrichting voor gedetineerden repatriëringen en grenstoeleidingen moeten gebeuren, zal dat rechtstreeks vanuit de gevangenis zelf en niet via de transitgevangenis plaatsvinden. Hierbij geldt wel dat het attest reizen per vliegtuig waarin bevestigd wordt dat de gedetineerde zijn gezondheidstoestand reizen per vliegtuig toelaat noodzakelijk is om de overbrengingen te laten doorgaan. De lokale medische dienst heeft hieromtrent de nodige instructies ontvangen. Het aantal landen waar men naartoe kan, is uitermate beperkt. Het aantal gedetineerden dat gerepatriëerd wordt, zal dus sowieso aanzienlijk dalen.

Migratiebegeleiders krijgen bovendien de boodschap de gevangenen niet te bezoeken, behalve wanneer het absoluut noodzakelijk is.

De temperatuur van elke gedetineerde die is voorgesteld voor vrijlating i.k.v. repatriëring en grenstoeleiding moet gecontroleerd worden. Er moet ook worden meegegeven of hij/zij een risicopatiënt is (diabetes, hartziekte, enz).